

Alonzo T. Jones

**Posvätená
cesta
ku
kresťanskej
dokonalosti**

Zdroj biblických citátov:

- Svätá Biblia. Z pôvodných jazykov preložil Prof. Jozef Roháček. Banská Bystrica, Slovenská biblická spoločnosť 1998. 1 vyd.
- Biblia. Písmo Sväté Starej a Novej zmluvy. Banská Bystrica, Slovenská biblická spoločnosť 1991.
- Písmo sväté, Nová zmluva a Žalmy. Ekumenický preklad z pôvodných jazykov. Banská Bystrica, Slovenská biblická spoločnosť 1995.

Preložené z angl. originálu „The Consecrated Way to Christian Perfection“. 2003.

Úvod

V zjavení Krista Spasiteľa je ukázané, že sa musí objaviť v troch úlohách: ako prorok, kňaz a kráľ.

Ako o prorokovi sa o Ňom v časoch Mojžiša napísalo: "*Spomedzi ich bratov vzbudím proroka, ako si ty a vložím svoje slová do jeho úst, bude im hovoriť všetko, čo mu prikážem. Kto však neposlúchne moje slová, ktoré vysloví v mojom mene, toho vezmem na zodpovednosť*" (5 Moj 18,18.19). A táto myšlienka pokračovala v ďalších textoch Písma až po Jeho príchod.

Ako o kráľovi za čias Dávida sa o Ňom píše: "*Ja som ustanovil [pomazal] svojho kráľa na Sione, na svojom svätom vrchu*" (Ž 2,6). A táto myšlienka sa takisto vinula celým Písmom, až po Jeho príchod, po ňom a až do konca Biblie.

Písma oplývajú textami, ktoré Ho predstavujú v troch funkciách: proroka, kňaza a kráľa.

Túto trojitú pravdu všeobecne uznávajú všetci, ktorí poznajú Písmo. Ale jedna pravda až taká známa nie je: že Kristus všetky tri úlohy nezastáva naraz, ale po sebe. Najskôr je prorokom, potom kňazom a potom kráľom.

Bol "Prorok", keď prišiel na svet ako "Učiteľ od Boha", "*Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami, plné milosti a pravdy*" (Sk 3,19-23). Lenže vtedy nebol kňazom a ani by ním nebol, keby ešte stále prebýval na zemi, lebo je napísané: "*Keby bol teda na zemi, ani by nebol kňazom*" (Žid 8,4). Po ukončení svojej prorockej služby na zemi však vystúpil na nebesia k pravici Božieho trónu a je tam teraz naším „veľkým veľkňazom“, ktorý "*žije stále, aby sa za nás prihováral*." Ako je napísané: "*Bude kňazom na svojom [Otcovom] tróne; a rada pokoja bude medzi nimi obidvoma*" (Zach 6,12.13).

Tak ako nebol Kňazom, kým bol na zemi sťa Prorok, tak teraz nie je Kráľom, keď je v nebi ako Kňaz. Pravdaže, je kráľom v tom zmysle a skutočnosti, že je na tróne svojho Otca a teda je kráľovským kňazom a kňazským kráľom podľa poriadku Melchizedeka. Ten, hoci bol kňazom Najvyššieho Boha, bol tiež kráľom Sálemu, čiže Kráľom pokoja (Žid 7,1.2). To však nie je ten kráľovský úrad a trón, na ktorý sa odvolávame a na ktorý poukazovalo proctvo a zaslúbenie o Jeho výslovnom úrade kráľa.

Kráľovský úrad zo zaslúbenia a proctva znamená, že bude Kráľom na „tróne Jeho otca Dávida,“ ako pokračovanie Božieho kráľovstva na tejto zemi. Tento kráľovský úrad je v Ňom znovunastolením a pokračovaním ozdobnej čelenky, koruny a trónu Dávida. Ten sa prerušil, keď boli kráľ a ľud Judska a Izraela kvôli znesväteniu a hriešnosti vzatí do babylonského zajatia. Bolo vyhlásené: "*A ty, knieža v Izraeli, znesvätený priestupník, ktorého deň prichádza k času konečného trestu: Takto vraví Hospodin Pán: Odlož turban! Zlož korunu! Nič neostane tak, ako je. Čo je nízke, bude vyvýšené, a čo je vysoké, bude znížené. Rozvrátim, rozvrátim, rozvrátim to; ani toho nebude, dokiaľ nepríde Ten, ktorému patrí právo a súd a dám to Jemu*" (Ez 21,25-27).

Takto bol v ten čas prerušený trón, ozdobná čelenka a koruna Dávidovho kráľovstva, "*dokiaľ nepríde Ten, ktorému patrí právo,*" a keď Mu bude dané. A toto právo patrí jedine Kristovi, "Synovi Dávidovmu", a týmto „príchodom“ sa nemyslel Jeho prvý príchod, keď prišiel vo svojom ponížení, ako muž smútku a oboznámený s bolesťou, ale druhý, keď príde v svojej sláve ako „Kráľ kráľov a Pán pánov“. Vtedy Jeho kráľovstvo poláme na kusy všetky kráľovstvá zeme a strávi ich, zaplní celú zem a bude stáť naveky.

Je pravda, že keď sa Kristus narodil na tento svet ako nemluvňa v Betleheme, narodil sa ako Kráľ a vtedy bol a odvtedy je Kráľom podľa práva. Ale práve tak platí, že tento kráľovský úrad, ozdobnú čelenku, korunu a trón podľa proctva a zaslúbenia vtedy neprevzal a dosiaľ tak neurobil a ani neurobí, až kým znovu nepríde. Až vtedy vezme svoju veľkú moc na túto zem a bude vládnuť úplne a skutočne vo všetkej nádhere svojho kráľovského úradu a slávy. Lebo v Písme stojí, že keď "*zasadol súd a boli otvorené knihy*"

(Dan 7,10), ktosi ako Syn človeka prišiel k Starodávne mu dní "a bolo Jemu dané panstvo i sláva i kráľovstvo a slúžili Mu všetky národy a ľudia a jazyky; Jeho panstvo je večným panstvom, ktoré nepominie, a Jeho kráľovstvo je také, ktoré nebude zničené" (Dan 7,13.14). Až vtedy skutočne zasadne na "trón Jeho otca Dávida. Bude kraľovať nad Jákobovým domom naveky a Jeho kráľovstvu nebude konca" (Lk 1,32.33).

Z uvažovania o Kristových troch služobnostiach popísaných v textoch Písma, zaslúbení a proctve je teda zrejmé, že prorokom, kňazom a kráľom bol po sebe, nie naraz alebo súčasne. Prišiel najskôr ako „Prorok“; teraz je Kňaz a keď znovu príde, bude Kráľom. Najskôr dokončil svoju prácu „Proroka“, až potom sa stal Kňazom a tento svoj úrad ukončí skôr, než sa stane Kráľom.

Keď o ňom uvažujeme, musíme uvažovať o tom, čím bol, čím je a čím má byť.

Inak povedané: keď bol na svete ako Prorok, ľudia o ňom mali vtedy tak uvažovať a za takého Ho v tej dobe máme teraz považovať aj my. Ale oni ho v tom čase nemohli považovať za Kňaza, lebo počas svojho pobytu na zemi ním ešte nebol.

Lenže keď sa ten čas pomínul, stal sa Kňazom. Teraz je Kňazom. Je ním práve tak skutočne, ako bol Prorokom, kým bol na zemi. A teraz máme o ňom uvažovať v Jeho úrade a pôsobení kňaza práve tak úprimne, dôkladne a ustavične, ako keď bol Prorokom na zemi.

A keď príde znovu vo svojej sláve, v majestáte svojho kráľovstva a na tróne svojho otca Dávida, budeme o ňom uvažovať ako o Kráľovi, ktorým vtedy skutočne bude. Ale dovtedy o ňom ako o kráľovi v jeho kráľovstve a kráľovskom úrade skutočne uvažovať nemôžeme.

Lebo ak tak robíme, tak len ako o takom, akým ešte len bude. O Jeho prorockej službe môžeme uvažovať len ako o takej, ktorá bola. Ale teraz o ňom musíme uvažovať ako o kňazovi, ktorým teraz je, lebo teraz je len ním. To je služobnosť, v ktorej sa teraz zjavuje a úrad, o ktorom ako o jedinom môžeme uvažovať vo vzťahu k Nemu, Jeho osobe a konaniu.

Jeho tri služobnosti nielenže nasledujú po sebe, ale aj ich poradie je zámerné – prorok, kňaz a kráľ. Kristova **prorocká** služba bola dôležitou prípravou na jeho **kňazský** úrad a ako prorok a kňaz sa pripravoval na úrad **kráľa**.

Je dôležité, aby sme o ňom uvažovali v tomto poradí.

Musíme o ňom uvažovať ako o **prorokovi**, aby sme sa učili od Toho, ktorý hovoril ako človek nikdy nehovoril, ale tiež preto, aby sme o ňom správne uvažovali ako o kňazovi.

Ako o **kňazovi** o ňom musíme uvažovať nielen preto, aby sme mali nekonečný ošoh z Jeho kňazstva, ale tiež preto, aby sme boli pripravení na to, čím budeme my sami. Je totiž napísané: "*Budú kňazmi Boha a Krista a budú s Ním kraľovať tisíc rokov*" (Zj 20,6).

A uvažovanie o ňom ako o prorokovi nás malo pripraviť na správne zvažovanie Jeho úradu kňaza. O Jeho kňazskej službe premýšľame preto, aby sme o ňom mohli správne premýšľať v Jeho úrade kráľa; čiže aby sme tam boli s Ním a vládli tam s Ním. Lebo je o nás napísané: "*Ale kráľovstvo dostanú svätí Najvyšších a držať budú kráľovstvo až na veky a až na veky vekov*" a "*budú kraľovať na veky vekov*" (Dan 7,18; Zj 22,5).

Kňazstvo je súčasným úradom a dielom Krista a je to tak od Jeho nanebovstúpenia. Pre všetkých kresťanov i iných ľudí je nadovšetko dôležité, aby uvažovali o Kristovi ako o kňazovi.

1. Taký veľkňaz

"Zo všetkého, o čom hovoríme, je hlavné toto: Máme takého veľkňaza, ktorý si zasadol po pravici trónu Velebnosti v nebesiach ako služobník svätyne a pravého stánku, ktorý postavil Pán a nie človek" (Žid 8,1).

Toto je zhrnutie svedectiev o Kristovom veľkňazstve, ktoré boli predstavené v prvých siedmich kapitolách listu Židom. „Dôležité“ nie je ani tak to, že máme Veľkňaza, ale že „*máme takého Veľkňaza*“. „Takého“ znamená „toho druhu, podobného druhu alebo stavu“ – „to isté ako bolo spomínané alebo uvedené predtým, nie iné alebo odlišné“.

Inými slovami, v predchádzajúcej časti (prvých sedem kapitol listu Židom) boli rozpísané určité veci, týkajúce sa Krista ako Veľkňaza, určité predpoklady, vďaka ktorým sa ním stal alebo veci, ktoré Mu ako Veľkňazovi prináležia a sú zhrnuté v texte: "Zo všetkého, o čom hovoríme, je hlavné toto: Máme takého veľkňaza" (Žid 8,1).

Aby sme tento text pochopili, musíme preskúmať predchádzajúcu časť tejto epištoly. Len tak porozumieme skutočnej váhe a dosahu slov „takého Veľkňaza“. Celá siedma kapitola pojednáva o tomto kňazstve. Šiesta sa končí myšlienkou naň a piata kapitola takmer celá uvažuje o tom istom. Štvrtá kapitola sa touto myšlienkou končí a je len pokračovaním tretej, ktorá sa začína príkazom: "*pozorne hľadte na apoštola a veľkňaza nášho vyznania, na Krista Ježiša*" (Žid 3,1) a je vlastne ukončením toho, čo predchádzalo v prvej a druhej kapitole. Tie – hoci sú dve – majú jednu tému.

Táto osnova jasne ukazuje, že v prvých siedmich kapitolách listu Židom je nad všetkým jedna veľká myšlienka Kristovho kňazstva a predkladané pravdy, nech je ich myšlienka a podoba akákoľvek, všetky vlastne len rôznymi spôsobmi predstavujú veľkú pravdu o Jeho kňazstve. Všetky sú nakoniec zrekapitulované slovami: "*Máme takého Veľkňaza*."

Pri odkrývaní skutočného významu a dôležitosti termínu „takého Veľkňaza“ musíme preto začať hneď prvými slovami listu Židom, sledovať túto myšlienku až po jej zhrnutie a mať ustavične na pamäti, že jedinou prezentovanou transcendentnou myšlienkou vo všetkom je text „taký Veľkňaz“ a že všetko povedané má ukázať ľuďstvu, že máme „takého Veľkňaza“. Nech sú tieto pravdy o Kristovi, obsiahnuté v za sebou idúcich výrokoch samy osebe akokoľvek bohaté a celistvé, pri ich študovaní treba ustavične myslieť na to, že napriek ich bohatosti a celistvosti je ich jediným veľkým zámerom ukázať, že máme „takého Veľkňaza“. Musíme ich považovať za podružné a vedľajšie v porovnaní s veľkou pravdou zhrnutou v slovách „*máme takého Veľkňaza*“.

V druhej kapitole Židom je na záver tam predstaveného tvrdenia napísané: "*Preto sa vo všetkom musel pripodobniť bratom, aby sa stal milosrdným a verným veľkňazom čo do vecí u Boha*" (Žid 2,17). Tým sa prehlasuje, že Kristova blahosklonnosť, Jeho podoba s ľudstvom, a to, že sa stal telom a prebýval medzi ľuďmi, to všetko bolo potrebné na to, aby sa stal "milosrdným a verným Veľkňazom." Aby sme však spoznali mieru Jeho blahosklonnosti a skutočný význam Jeho miesta v tele ako Syna človeka a človeka, potrebujeme vedieť, aká bola najskôr miera jeho vyvýšenia ako Božieho Syna a Boha – a to je téma prvej kapitoly.

Kristova blahosklonnosť, Jeho postavenie a prirodzenosť v tele na svete sú v 2. kapitole listu Židom uvedené úplnejšie než na akomkoľvek inom mieste Písma. Ale to je v druhej kapitole. Prvá ju predchádza a preto pravda a myšlienka v nej predstavená podstatne predchádza druhú. Musíme úplne porozumieť prvej kapitole, aby sme mohli túto myšlienku sledovať a porozumieť pravde uvedenej v druhej kapitole.

Vyvýšenie, postavenie a prirodzenosť Krista v nebi, pred Jeho príchodom na svet, sú v prvej kapitole Židom predstavené úplnejšie než inde v Písme. Preto je isté, že ak máme správne pochopiť Kristovo postavenie a prirodzenosť na zemi, je dôležité porozumieť, aké boli, kým bol v nebi. A pretože sa patrilo, aby bol na zemi tým, čím bol, aby mohol byť

milosrdným a verným Veľkňazom, je nevyhnutné vedieť, čím bol v nebi. Je to dôležitý precedens toho, čím bol na zemi a je to teda dôležitá súčasť svedectva, zhrnutého v slovách „*máme takého Veľkňaza*“.

2. Kristus ako Boh

O čom teda uvažuje prvá kapitola listu Židom vo vzťahu ku Kristovi?

Predovšetkým je tam predstavený "Boh" – Boh Otec, ktorý sa prihovára ľuďom, ktorý "za dávna hovorieval otcom v prorokoch" a ktorý "za týchto posledných dní nám hovoril v Synovi" (Žid 1,1).

Takto je predstavený Kristus, Boží Syn. O Ňom a Jeho Otcovi je potom napísané: "Ktorého [Otec] ustanovil za dediča všetkého, skrze ktorého učinil [Otec] aj svety" (Žid 1,2). A tak skôr, než je Kristus, Boží Syn, predstavený ako Veľkňaz a než o Ňom ako o takom budeme premýšľať, je ukázaný ako Ten, ktorý bol s Bohom ako Stvoriteľ, ako činnorodé, oživujúce Slovo pri stvorení – "skrze ktorého učinil [Boh] aj veky."

O Božom Synovi ďalej čítame: "... ktorý súc odbleskom Jeho [Božej] slávy a obrazom Jeho [Božej] podstaty a nesúc všetko slovom svojej moci a učiniac si skrze samého seba očistenie od našich hriechov posadil sa po pravici Veličenstva na výsostiach" (Žid 1,3).

Z toho sa dozvedáme, že skôr než Kristus prišiel na svet, mal v nebi božskú prirodzenosť a je v osobe a podstate obrazom Božej podstaty, charakteru a podstaty.

Preto sa o Ňom ďalej píše, že "sa stal o toľko lepším ako anjeli, o koľko znamenitejšie meno zdedil než oni" (Žid 1,4). Toto znamenitejšie meno je „Boh“. Otec ho dáva Synovi v ôsmom verši: "Ale o Synovi [Boh] hovorí: Tvoj trón, ó, Bože, na vek veky".

Kristus je teda „o toľko“ lepší ako anjeli, ako je Boh lepší než oni. A práve preto má znamenitejšie meno – meno, ktoré vyjadruje, čím je vo svojej samotnej podstate. A má ho "podľa dedičstva". Nie je udelené, ale zdedené.

Je len prirodzenou a večnou pravdou, že jediné meno, ktoré môže človek zdediť, je meno jeho otca. Kristovo meno, vznešenejšie ako meno anjelov, je meno Jeho Otca – a Ten sa volá Boh. Syn teda zdedil meno Boh, vznešenejšie ako mená anjelov, lebo je "o toľko lepší ako anjeli". A keďže to meno znie Boh, Kristus je "o toľko lepší ako anjeli", o koľko je Boh lepší ako oni.

Ďalej sa hovorí o Kristovom postavení a prirodzenosti, lepšej ako anjelskej: "Lebo ktorému z anjelov kedy [Otec] povedal: Môj Syn si ty; ja som ťa dnes splodil? A zase: Ja mu budem Otcom a on mi bude Synom?" (Žid 1,5). Je tu obsiahnutá myšlienka o vznešenejšom mene z predchádzajúceho verša. Lebo Kristus ako Boží Syn – ktorého Otcom je Boh – tak "zdedil" meno svojho Otca, ktorým je Boh a ktoré je o toľko vznešenejšie ako meno anjelov, o koľko je Boh lepší než oni.

Je to rozvedené ešte viac: "A keď zase uvedie prvorodeného na svet, hovorí: A nech sa Mu klaňajú všetci anjeli Boží!" (Žid 1,6). Je teda o toľko lepší ako anjeli, že tí sa Mu klaňajú. A je to podľa Božej vôle, lebo Kristus je vo svojej prirodzenosti Boh.

Pri tomto pozoruhodnom kontraste medzi Kristom a anjelmi ešte zostaneme: "A o anjeloch hovorí: Ktorý činí svojich anjelov vetrami a svojich svätoslužobníkov plameňom ohňa. Ale o Synovi hovorí: Tvoj trón, ó, Bože, na vek veky ["z večnosti do večnosti" – nemecký preklad]" (Žid 1,7.8).

A znovu: "Žezlo Tvojho kráľovstva je žezlom spravodlivosti. Miloval si spravodlivosť a nenávidel si nepravosť. Preto ťa pomazal, ó, Bože, Tvoj boh olejom plesania nad tvojich druhov" (Žid 1,9).

A ešte raz hovorí Otec Synovi: "Ty, Pane, na začiatku si založil zem, a nebesá sú dielom Tvojich rúk. Ony sa pomínú, ale Ty zostávaš; a všetky zostarnú ako odev a zvinieš ich

ako plášť, ako rúcho, a budú zmenené. Ty si však ten istý a Tvojim rokom nebude konca" (Žid 1,10-12).

Všimnite si tie protiklady a vyrozumejte z nich Kristovu prirodzenosť:

- § Nebesá sa pominú, ale On zostáva.
- § Nebesá zostarnú, ale Jeho rokom nebude konca.
- § Nebesia sa zmenia, ale On je ten istý.

Ukazuje nám to, že Kristus je Boh, s prirodzenosťou Boha.

Povedzme si o tomto kontraste medzi Kristom a anjelmi ešte viac: *"A kedy ktorému anjelovi povedal: Posad' sa Mi po pravici, kým nepoložím Tvojich nepriateľov ako podnožku Tvojich nôh? Či nie sú všetci služobnými duchmi posielanými slúžiť tým, čo majú zdediť spasenie?" (Žid 1,13.14).*

V prvej kapitole listu Židom je Kristus zjavený ako vyšší než anjeli, ako Boh. A o toľko vyšší ako oni, ako je vyšší Boh, pretože Ním je. Je tu odhalený ako Boh, s Božím menom, lebo podľa prirodzenosti je Boh – a to tak úplne, že je obrazom Božej podstaty.

To je Kristus Spasiteľ, Duch ducha, podstata podstaty, Boha. A je dôležité, aby sme to vedeli, lebo len tak spoznáme Jeho prirodzenosť človeka, odhalenú v druhej kapitole listu Židom.

3. Kristus ako človek

Kristova podobnosť s **Bohom** vysvetlená v prvej kapitole listu Židom je úvodom k Jeho podobnosti s **ľuďmi** v kapitole druhej a je len základom jej skutočného chápania. Jeho Božia podoba – nie v zmysle púheho obrazu či postavy, ale v zmysle samotnej prirodzenosti, samotný *"obraz Jeho podstaty"*, Duch Ducha, podstata podstaty Boha – nás pripravuje na pochopenie Jeho podoby s ľuďmi. Na jej základe máme porozumieť, že sa ľuďom nepodobá iba výzorom, obrazom alebo postavou, ale i prirodzenosťou, samotnou podstatou. Inak by bola celá prvá kapitola listu Židom so svojimi podrobnými informáciami v tejto súvislosti bezvýznamná a nesprávne umiestnená.

Aká je teda podľa druhej kapitoly listu Židom pravda o Kristovi, narodenom v podobe ľudí?

Máme na pamäti veľkú myšlienku z 1. kapitoly a z prvých štyroch veršov kapitoly druhej – o Kristovi v protiklade k anjelom, vyššom než anjeli - ako o Bohu. Začneme 5. veršom 2. kapitoly, kde sa začína úvaha o Kristovi v protiklade s anjelmi, kde je ako človek nižší než oni.

Čítame: *"Ved' anjelom Pán nepodriadil budúci svet, o ktorom hovoríme. Tak o tom ktosi kdesi svedčí: Čo je človek, že naňho pamätáš, alebo syn človeka, že oňho dbáš? Stvoril si ho o niečo menším, ako sú anjeli, slávou a cťou si ho ovenčil, a ustanovil si ho nad dielami svojich rúk. Všetko si poddal pod Jeho nohy. Lebo tým, že Mu poddal všetko, nenechal ničoho Jemu nepoddaného. No, teraz ešte nevidíme, že by Mu bolo všetko poddané. Ale vidíme Ježiša" (Žid 2,5-9).*

Čiže inými slovami: nie anjelom podmanil Boh budúci svet, ale človeku - ibaže nie tomu, ktorému bol pôvodne podrobený, lebo hoci to tak bolo, predsa to teraz tak nevidíme. Človek stratil svoju vládu a namiesto toho, aby mu bolo všetko podrobené pod nohy, sám teraz podlieha smrti: len preto, že je poddaný hriechu. Lebo *"skrze jedného človeka vošiel hriech do sveta a skrze hriech smrť, a takto prešla smrť na všetkých ľudí, pretože všetci zhrešili"* (Rim 5,12). Podlieha smrti, lebo je poddaným hriechu; smrť je totiž len mzdou hriechu.

Pri tom všetkom naveky platí, že nie anjelom podrobil Boh budúci svet, ale človeku. A Kristus je ČLOVEK.

Hoci bolo človeku dané vládnuť a teraz to tak nevidíme, hoci mu bola daná vláda nad všetkým a teraz vidíme, že ten určitý človek ju stratil, predsa len „*vidíme Ježiša*“ – ako človeka, ktorý prišiel, aby pôvodnú vládu znovu získal. „*Vidíme Ježiša*“ ako človeka, ktorý prišiel, aby Mu boli podrobené všetky veci.

Tým človekom bol prvý Adam, týmto druhým je posledný Adam. Prvý Adam bol stvorený o trochu menším než anjeli; tohto posledného Adama, Ježiša, vidíme tiež "*učiného čosi málo menším od anjelov*" (Žid 2,9).

Prvý človek nezostal v postavení, kde bol učinový "*menším než anjeli*". Stratil ho a klesol ešte hlbšie, stal sa poddaným hriechu a tým utrpenia, ba utrpenia smrti. A posledného Adama vidíme na tom istom mieste, v tom istom stave: "*Vidíme Ježiša, stvoreného o niečo menším ako sú anjeli, ktorý pretrpel smrť*". A zase: "*Lebo aj Ten, čo posväcuje, ako aj tí, čo sú posväcovaní, všetci pochádzajú Z JEDNÉHO*" (Žid 2,11).

Ten, ktorý posväcuje, je Ježiš. Posväcovaní sú ľudia zo všetkých národov, pokolení, jazykov a ľudu. A jeden posvätený človek z akéhokoľvek národa, pokolenia, jazyka alebo ľudu je Božím dôkazom toho, že posvätený mohol byť **každý** človek z toho národa, pokolenia, jazyka alebo ľudu. A Ježiš, ktorý sa stal jedným z týchto, aby ich mohol priviesť k sláve, je dôkazom, že je vcelku jeden z ľudstva; že On ako človek a všetci ľudia ako takí sú „*všetci z jedného. Preto sa nehanbí nazvať ich bratmi*" (Žid 2,11).

Preto tak, ako bol na nebi s'á Boh vyšší než anjeli, na zemi bol ako človek nižší než oni. Keď bol ako Boh vyšší než anjeli, On a Boh boli z jedného. Práve tak keď bol na zemi ako človek nižší než anjeli, On a človek sú „z jedného“. Z toho dôvodu tak istotne ako boli na Božej strane Ježiš a Boh z jedného – jedného Ducha, prirodzenosti a podstaty, tak i na strane človeka sú Kristus a človek „z jedného“ – jedného tela, prirodzenosti a podstaty.

Kristus je podobný **Bohu** podstatou i podobou. A **človeku** sa taktiež podobá podstatou i podobou. Inak je prvá kapitola listu Židom ako úvod k druhej kapitole nezmyselná, prázdna a na nesprávnom mieste a neslúži ako protiklad medzi prvou a druhou kapitolou.

4. Stal sa účastným toho istého (Mal podiel na tom istom)

Prvá kapitola listu Židom zjavuje, že Kristova podobnosť s **Bohom** nespočíva iba v podobe a znázornení, ale tiež v samotnej podstate. **Druhá** kapitola práve tak jasne ukazuje, že jeho podobnosť s **ľuďmi** nie je iba v podobe a znázornení, ale i v samotnej podstate. Je podobný ľuďom vo všetkom, je presne taký ako oni. Preto je napísané: "*Na počiatku bolo Slovo, to Slovo bolo u Boha a to Slovo bol Boh.... A to Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami*" (J 1,1-14).

A je to podobnosť s človekom v jeho padlej, hriechnej prirodzenosti, nie v pôvodnej bezhriechnej. Presvedčajú nás o tom slová: "*Vidíme Ježiša, stvoreného o niečo menším ako sú anjeli, ktorý pretrpel smrť*." Vidíme Ho na mieste človeka takého, akým človek bol, odkedy sa stal poddaným smrti.

Práve tak isto, ako vidíme Ježiša nižšieho od anjelov, na utrpenie smrti, je tým tiež ukázané, že ako človek prijal tú ľudskú prirodzenosť, ktorá vznikla po vstupe smrti a nie takú, aká bola predtým, než sa človek stal poddaným smrti.

Smrť vošla kvôli hriechu; keby nebol vošiel hriech, smrť by nikdy nebola mohla vojsť. A vidíme Ježiša, učiného menším ako anjeli na utrpenie smrti. Preto Ho vidíme učiného s takou ľudskou prirodzenosťou, akú má človek od pádu do hriechu, nie pred ním. Urobil to preto, aby mohol „*ochutnať smrť za každého človeka*“. Stal sa človekom, aby ho získal. K človeku musí prísť tam, kde je. Človek podlieha smrti, preto sa Ježiš musí stať takým človekom, akým človek je, odkedy je smrteľný.

"*Veď sa patrilo, aby Toho, pre ktorého je všetko a skrze ktorého je všetko, ktorý doviedol mnoho synov do slávy, veľvodcu ich spasenia dokonalým učinil utrpením*" (Žid

2,10). Keď sa teda stal človekom, patrilo sa, aby bol takým, ako človek. Človek podlieha utrpeniu. Preto sa patrilo, aby Ježiš prišiel k človeku tam, kde je – v jeho utrpení.

Skôr, ako človek zhrešil, v žiadnom zmysle nepodliehal utrpeniu. Keby bol mal Ježiš prísť s ľudskou prirodzenosťou pred pádu do hriechu, znamenalo by to, že by nebol mohol poznať utrpenia človeka a teda získať si ho, aby ho zachránil. Ale pretože mu svedčalo, aby bol pri privádzaní človeka k sláve zdokonalený skrze utrpenie, je isté, že ako človek mal takú prirodzenosť, ktorá podlieha utrpeniu, ba utrpeniu smrti, a ktorá je mzdou za hriech.

A tak je napísané: *"A rovnako ako deti majú účasť na krvi a tele, tak aj On podobným spôsobom stal sa účastným toho istého"* (14. verš). Kristus vo svojej ľudskej prirodzenosti prijal to isté telo a krv, akú majú ľudia. Všetky slová, ktoré sa dali použiť na vysvetlenie tohto sú tu zhrnuté v jednej vete.

Ľudské deti majú účasť na tele a krvi a preto **mal** aj On **účasť** na tom istom. No to nie je všetko: tiež mal účasť **na tom istom** tele a krvi ako oni. Ale ani to nie je všetko: On sám **podobne** mal účasť na tom istom tele a krvi ako ľudské deti.

Inšpirovaný Duch tak veľmi túži, aby bola táto pravda taká jasná a dôrazná, že by ju pochopili všetci, že sa neuspokojí s použitím menšieho počtu slov, než koľko použil, a síce, že *"deti majú účasť na tele a krvi, tak aj On podobným spôsobom stal sa účastným toho istého"* tela a krvi.

A urobil to preto, aby *"smrťou... vyslobodil tých, ktorých po celý život zotročoval strach pred smrťou"* (Žid 2,14.15). Mal účasť na tom istom tele a krvi, aké máme my v otroctve hriechu a v strachu zo smrti, aby nás z nich mohol vyslobodiť.

A tak *"Ten, čo posväcuje, ako aj tí, čo sú posväcovaní, všetci pochádzajú z jedného. Preto sa nehanbí nazvať ich bratmi."*

Túto veľkú pravdu o pokrvnom príbuzenstve, o tomto pokrvnom bratstve učí evanjelium v knihe Genesis. Lebo keď Boh uzatvoril svoju večnú zmluvu s Abrahámom, obeť boli rozrezané vo dvoje a Boh s Abrahámom prešli pomedzi kusy (1 Moj 15,8-18; Jer 34,18.10; Žid 7,5. 9). Týmto aktom uzatvoril Pán „najsľávnejšiu zmluvu známu Orientálcom“ alebo ľudstvu - krvnú zmluvu – a stal sa tak Abrahámovým pokrvným bratom vo "vzťahu, ktorý presahuje všetky ostatné vzťahy v živote."

Tú istú veľkú pravdu učí aj evanjelium v knihe Leviticus (3 Moj). Píše sa tam o zákone vykúpenia ľudí a ich dedičstva. Keď niektorý Izraelita stratil svoje dedičstvo alebo sa sám dostal do otroctva, bolo zabezpečené vykúpenie. Ak vládol seba či svoje dedičstvo vykúpiť sám, mohol to urobiť. Ak toho však nebol schopný, výkupné právo padlo na jeho najbližšieho pokrvného príbuzného. Nebol to len nejaký blízky príbuzný medzi jeho bratmi, ale najbližší **príbuzný**, ktorý je na to oprávnený (3 Moj 25,24-28; 47-49; Rút 2,20; 3,9.12.13; 4,1-14).

Genesis a Leviticus tak po celé veky učili tú istú pravdu, ktorú nachádzame v 2. kapitole listu Židom – pravdu, že človek stratil svoje dedičstvo a sám je tiež v otroctve. A pretože sám nemôže vykúpiť seba ani dedičstvo, výkupné právo padá na najbližšieho spôsobilého príbuzného. A Ježiš Kristus je jediný v celom vesmíre, kto to dokáže.

Ibaže Vykupiteľ nesmie byť len oprávnený, musí to byť **pokrvný** príbuzný. A musí byť nielen blízky, ale **najbližší** príbuzný, najbližší pokrvný príbuzný. Preto „ako deti“ človeka – ako deti toho, ktorý stratil naše dedičstvo – *„máme účasť na tele a krvi, tak aj On mal podiel na tom istom“* – mal účasť na tele a krvi, ktoré boli v samotnej podstate také ako naše a tak sa stal naším najbližším príbuzným. A preto je napísané, že On a my *„všetci pochádzame z jedného. Preto sa nehanbí nazvať nás bratmi“* (Žid 2,11).

Ale Písmo sa nezastaví dokonca ani pri tomto vyhlásení o tejto nadovšetko dôležitej pravde. Ďalej hovorí: *"Lebo vskutku nevzal prirodzenosť anjelov; ale vzal na seba semeno Abrahámovo. pre čo sa vo všetkom musel pripodobniť bratom"* (Žid 2,16.17), ktorých pokrvným bratom sa stal, keď uzatvoril tú večnú zmluvu.

A urobil to preto, aby *"pretože sám trpel, keď bol pokúšaný, mohol pomáhať tým, čo sú pokúšaní"* (2,18). Lebo On *"súcitil s našimi slabosťami"*, súc *"vo všetkom pokúšaný, ale bez hriechu"* (Žid 4,15). Jeho ľudská prirodzenosť bola vo všetkom taká ako naša, preto mohol byť a aj bol pokúšaný vo všetkom ako my. A jedinou cestou k tomu, aby bol pokúšaný „ako sme my“, bolo, aby sa stal „vo všetkom“ „ako sme my“.

Vo svojej ľudskej povahe je jedným z nás a *„vzal na seba naše slabosti"* (Mt 8,17), preto mohol *"súcitil s našimi slabosťami."* Keďže sa stal vo všetkom takým ako sme my, keď bol pokúšaný, cítil sa presne tak ako my v takej situácii. Vie o tom všetko, takže môže pomôcť a dokonale spasit' tých, ktorí Ho prijmu. Keď bol v tele, sám v tele, bol taký slabý ako my a sám od seba nemohol *"robiť nič"* (J 5,30). Keď teda niesol *"naše nemoci, vzal na seba naše bolesti"* (Iz 53,4) a bol pokúšaný ako my, cítil sa ako my. Svojou božskou vierou zvíťazil nad všetkým Božou mocou, ktorú Mu tá viera priniesla – priniesol nám ju v našom tele.

Preto je Jeho meno Imanuel, čo znamená „Boh s nami“. Nie Boh len s Kristom, ale Boh s **nami**. Boh bol s Ním vo večnosti a mohol s Ním byť, i keby nebol dal sám seba za nás. Ale človek skrze hriech zostal bez Boha a Boh chcel byť opäť s nami. Preto sa Ježiš stal „nami“, aby Boh s Ním mohol byť „Bohom s nami“. A to je Jeho meno, lebo tým je. Buď požehnané Jeho meno.

A toto je „viera Ježišova“ a jej moc. Toto je náš Spasiteľ – Boží a ľudský — a preto môže dokonale spasit' každého, kto skrze Neho príde k Bohu (7,25).

5. Narodený pod zákonom

"Kristus Ježiš,... hoci mal Božiu podobu,... sám seba zmaril prijímúc podobu sluhu a stal sa podobným ľuďom" (Fil 2,5-7). Stal sa podobným ľuďom, takým, ako sú oni, a práve tam, kde sú.

"Slovo sa stalo telom." On *"mal podiel na tom istom"* tele a krvi, ktorých účastníkmi sú ľudia, odkedy človek upadol do hriechu. A tak je napísané: *"Keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného... pod zákonom"* (Gal 4,4).

Byť pod zákonom znamená byť vinný, odsúdený a podliehať kliatbe. Lebo je napísané: *"Vieme však, že to, čo hovorí zákon, hovorí tým, čo sú pod zákonom, aby... celý svet bol vinný pred Bohom."* Je to preto, že *"všetci zhrešili a nemajú Božiu slávu"* (Rim 3,19.23; 6,14).

A vina hriechu prináša kliatbu. U Zach 5,1-4 videl prorok *"letiaci zvitok o dĺžke dvadsať lakt'ov a o šírke desať lakt'ov."* Pán mu povedal: *"Toto je kliatba, ktorá vychádza na celú zem."* A čo je príčinou tejto kliatby nad tvárou celej zeme? Toto: *"Lebo každý zlodej, aj každý krivoprišačník bude potrestaný podľa nej."*

Tento zvitok je teda Boží zákon, pričom z každej tabuľky je citované jedno prikázanie. Poukazuje to na to, že v zvitku sú obsiahnuté obidve tabuľky zákona. Každý, kto kradne – každý, kto prestupuje zákon vo veciach druhej tabuľky – bude vyťatý podľa zákona na tejto strane a každý, kto prisahá – každý, kto robí priestupok vo veciach prvej tabuľky zákona – bude vyťatý podľa tejto strany.

Nebeskí zapisovatelia nemusia urobiť zápis o každom jednotlivom hriechu každého človeka, jednoducho iba zaznačia do jeho zvitku, ktoré jednotlivé prikázanie je v každom priestupku porušené. Z nasledujúcich slov vyplýva, že takýto zvitok zákona ide s každým človekom všade, kam ide, ba prebýva v jeho dome: *"Vyvediem ju – znie výrok Hospodina mocností – a vojde do domu zlodeja i do domu toho, kto v mojom mene krivo prisahá; usídli sa v jeho dome"* (Zach 5,4).

A ak sa nenájde liek, zvitok zákona tam zostane, až kým kliatba nezničí toho človeka a jeho dom *"aj s hradami a kamením"*, čiže kým kliatba nepohlí zem v ten veľký deň, keď

rozpálené živly potečú. Lebo „moc hriechu“ a kliatba „je zákon“ (1 Kor 15,56; Iz 24,5.6; 2 Pt 3,10-12).

Ale vďaka Bohu, "*Boh poslal svojho Syna, narodeného... pod zákonom, aby vykúpil tých, čo sú pod zákonom*" (Gal 4,4.5). Svojím príchodom priniesol vykúpenie každej duši, ktorá je pod zákonom. Aby ho však priniesol dokonale, musel sám prísť k ľuďom tam, kde sú a taký, ako sú oni – pod zákonom.

A takým „sa stal“. Naozaj, lebo sa "*narodil pod zákonom*". Stal sa „vinným“, stal sa odsúdeným podľa zákona. Stal sa takým vinným, ako ktorýkoľvek človek, ktorý je pod zákonom. Stal sa „odsúdeným“ práve tak úplne ako sa narodil alebo môže narodiť ktorýkoľvek človek, ktorý je odsúdený kvôli porušovaniu zákona. „Narodil sa“ pod kliatbou práve tak úplne ako pod ňou bol alebo môže byť ktorýkoľvek človek na svete. Lebo je napísané: "*prekliaty od Boha je každý, kto visí na dreve [strome]*" (5 Moj 21,23).

V hebrejčine to vyznie ešte silnejšie, lebo doslovný preklad znie: "Ten, kto visí na dreve, je Božou kliatbou." A presne toto je sila skutočnosti o Kristovi, lebo je napísané, že „sa stal kliatbou“. Keď sa teda narodil pod zákonom, stal sa všetkým tým, čo bytie pod zákonom znamená. Stal sa vinným, odsúdeným, kliatbou.

Navždy však pamätajte, že týmto všetkým „sa stal“. Nič z toho nebol sám od seba, z vrodenej vady, ale všetkým tým „sa stal“. A to všetko kvôli nám; pre nás, ktorí sme pod zákonom; pre nás, ktorí sme odsúdení kvôli prestúpeniu zákona; pre nás, ktorí sme pod kliatbou, lebo prisaháme, klameme, zabíjame, kradneme, smilníme a pre všetky ostatné porušenia zvitku Božieho zákona, ktorý ide s nami a zostáva v našom dome.

Narodil sa pod zákonom, aby vykúpil tých, ktorí sú pod ním. Stal sa kliatbou, aby vykúpil tých, ktorí sú pod ňou, pretože sú pod zákonom.

Nech to však urobil pre kohokoľvek a nech sa učením toho dosiahne čokoľvek, nikdy nesmieme zabudnúť, že aby urobil to, čo urobil, musel „sa stať“ tým, čím tí, pre ktorých sa to urobilo, už boli.

Preto ktorýkoľvek človek na celom svete, ktorý pozná vinu, kvôli nej tiež vie, čo Ježiš pre neho zakúsil. Podľa toho vie, ako blízko k nemu Ježiš prišiel. Ten, kto vie, čo je odsúdenie, vie presne i to, čo Ježiš pre neho zakúsil a tak vie, ako dôkladne s ním môže súcitiť a vykúpiť ho. Ten, kto pozná kliatbu hriechu, "kliatbu svojho vlastného srdca", presne vie, čo Ježiš pre neho prežil a ako celkom sa s ním skúsenostne stotožnil.

Ježiš niesol vinu, bol odsúdený a teda pod ťarchou kliatby. Po celý život na tomto svete plnom viny, odsúdenia a kliatby žil dokonalý život Božej spravodlivosti bez toho, aby vôbec zhrešil. A vždy, keď niektorý človek pozná vinu, odsúdenie a kliatbu hriechu a vie, že Ježiš skutočne všetko toto precítil a zakúsil presne tak ako on, môže okrem toho vierou v Ježiša skúsenostne poznať požehnanosť dokonalého života Božej spravodlivosti v tomto živote, aby ho vykúpil z viny, odsúdenia a kliatby, aby sa zjavoval počas jeho celého života a bránil mu v tom, aby vôbec zhrešil.

Kristus sa narodil pod zákonom, aby vykúpil tých, ktorí boli pod ním. A toto požehnané dielo je dosiahnuté pre každého človeka, ktorý to vykúpenie prijíma.

"*Kristus nás vykúpil spod kliatby zákona tým, že sám sa stal za nás kliatbou*" (Gal 3,13). Kristus sa nestal kliatbou nadarmo: dosiahol tým všetko, čo zamýšľal pre každého človeka, ktorý to prijme. Lebo to všetko sa urobilo, "*aby na pohanov prešlo v Kristu Ježišovi požehnanie Abrahámovo, aby sme dostali zaslúbenie Ducha skrze vieru*" (Gal 3,14).

Nech sa tým však zamýšľalo a dosiahlo čokoľvek, každý človek musí mať vždy na pamäti FAKT, že Kristus sa svojím znížením, zmarením seba samého a tým, že sa "*narodil v podobe ľudí*" a "*stal sa telom*", dostal pod zákon, stal sa vinným – odsúdeným, pod kliatbou – práve tak reálne a úplne ako ktorýkoľvek človek, ktorý bude kedy vykúpený.

A keď tým všetkým prešiel, je pôvodcom večnej spásy a môže z najhlbšieho klesnutia dokonale spasiť všetkých, ktorí prichádzajú k Bohu skrze Neho.

6. Narodený zo ženy

Pomocou čoho sa Kristus stal telom? Prostredníctvom čoho sa stal účastníkom ľudskej prirodzenosti? – Presne tak isto, ako my všetci: ako všetky ľudské deti. Lebo je napísané: *"Tak ako deti stali sa účastnými tela a krvi, tak aj On podobným spôsobom stal sa účastným toho istého"* (Žid 2,14).

Podobne znamená „podobným spôsobom“, „tak“, „tým istým spôsobom“. Tak mal účasť na „tom istom“ tele a krvi, aké majú ľudia, takým istým spôsobom, ako oni. Ľudia majú na nich účasť narodením. Tak "podobne" aj On. Preto je napísané: *„Dieťa sa nám narodilo."*

Obdobne je ďalej napísané: *"Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy"* (Gal 4,4). On, narodený zo ženy na tomto svete, podľa prirodzeného stavu vecí sa narodil z jediného druhu ženy, aký tento svet pozná.

Ale prečo sa musel narodiť zo ženy? Prečo nie z muža? Jednoducho preto, že keby pošiel z muža, nepriblížilo by Ho to dostatočne k ľudstvu, akým je: k ľudstvu pod hriechom. Pošiel zo ženy, aby mohol prísť bezvýhradne tam, kde ľudská prirodzenosť hreší.

Aby to urobil, musí sa narodiť zo ženy, pretože žena, nie muž, zhrešila ako prvá. Lebo *"Adam nebol zvedený, ale žena súc zvedená dopustila sa prestúpenia"* (1 Tm 2,14).

Keby sa stal len potomkom muža, nedosiahol by plnú šírku sféry hriechu, pretože zhrešila žena a hriech bol teda vo svete skôr, ako zhrešil muž.

Kristus bol teda stvorený zo ženy, aby mohol prísť do styku s veľkým svetom hriechu priamo pri žriedle, kde hriech vstúpil do tohto sveta. Keby bol stvorený inak ako zo ženy, bol by o toto ukrátený a bol by úplne minul cieľ vykúpenia človeka z hriechu.

Hadovi malo rozdrviť hlavu „**Semeno ženy**“ a len ako „**semeno ženy**“ a „**narodený zo ženy**“ mohol čeliť hadovi na jeho vlastnej pôde, presne tam, kde hriech vstúpil do tohto sveta.

Bola to žena, ktorá na tomto svete pôvodne spáchala priestupok. Bola to žena, skrze ktorú hriech pôvodne vošiel. Preto pri vykúpení ľudí z hriechu musí Ten, kto chce byť Vykupiteľom, ísť späť od človeka, aby čelil hriechu, ktorý bol vo svete skôr, ako zhrešil muž.

Preto Ten, ktorý prišiel vykúpiť, „pošiel zo ženy“. Vďaka tomu mohol ísť po stope hriechu až k samotnému žriedlu, ktorým hriech pôvodne vstúpil do sveta skrze ženu. A tak, keď našiel hriech vo svete a vykorenil ho z neho tam, kde pôvodne vstúpil do sveta, až kým zo sveta nebudú zmetené aj jeho posledné pozostatky, podľa prirodzeného stavu vecí musí mať účasť na ľudskej prirodzenosti, aká existuje po vpáde hriechu.

Inak by nebolo bývalo treba, aby „pošiel zo ženy“. Keby sa nebol mal dostať do najužšieho styku s hriechom, ktorý je vo svete a v ľudskej prirodzenosti, keby sa mal od neho odchyliť len o jeden stupeň v porovnaní s ľudskou prirodzenosťou, potom by nebol musel byť "pošlý zo ženy."

Ale preto, že sa narodil zo ženy — nie z muža, preto, že pošiel z tej, skrze ktorú hriech pôvodne vošiel do sveta, ukazuje to nad všetko možné, že medzi Kristom a hriechom v tomto svete a medzi Kristom a ľudskou prirodzenosťou pod hriechom niet rozdelenia, ani len o stupienok. Stal sa telom, narodil sa, aby sa stal hriechom. Stal sa telom, takým, aké je a aké je na tomto svete, aby sa stal hriechom, takým, akým hriech je.

A musí to urobiť, aby vykúpil stratené ľudstvo. Keby mal byť v nejakom zmysle odlúčený čo len o stupienok alebo o jeho náznak od prirodzenosti tých, ktorých prišiel vykúpiť, znamenalo by to, že úplne minie cieľ.

Preto keď sa narodil „pod zákonom“ – lebo tí, ktorých chcel vykúpiť, sú pod zákonom – a keď sa stal kliatbou – lebo tí, ktorých chcel vykúpiť, sú pod kliatbou – a keď sa stal hriechom – pretože tí, ktorých chcel vykúpiť sú hriešnici, „predaní hriechu“ - musí sa stať

telom - a „**takým istým**“ telom a krvou, lebo tí, ktorých chcel vykúpiť sú telo a krv a musí sa narodiť „**zo ženy**“, lebo hriech bol vo svete po prvýkrát skrze ženu a v žene.

Úplne chápeme, že Kristus mal svojím narodením účasť na prirodzenosti Márie – „**ženy**“, z ktorej „**pošiel**“. Ale telesná myseľ nechce pripustiť, že by Boh vo svojej dokonalej svätosti strpel, aby prišiel k ľuďom tam, kde sú – v ich hriechnosti. Preto boli vyvíjané snahy uniknúť dôsledkom tejto nádhernej pravdy, pravdy o zmarení seba. Bola vymyslená teória, že prirodzenosť panny Márie bola odlišná od prirodzenosti zvyšku ľudstva, že jej telo nebolo presne také ako u všetkých ľudí. Tento výmysel stavia na tom, že Mária bola nejakým zvláštnym spôsobom urobená inou, než je zvyšok ľudských bytostí, najmä preto, aby sa z nej Kristus mohol náležito narodiť.

Keby nemal také isté telo ako tí, ktorých prišiel vykúpiť, potom nemá vôbec význam, aby sa vôbec stal telom. Ba čo viac, nakoľko jediné telo, ktoré existuje na tomto širom svete je biedne, hriechne a stratené ľudské telo, aké majú všetci ľudia, ak sa nestal takým telom, tak potom nikdy skutočne neprišiel na svet, ktorý potrebuje byť vykúpený. Pretože ak prišiel v ľudskej prirodzenosti odlišnej od tej, ktorá skutočne je v tomto svete, potom – hoci bol na svete – predsa pre nejaké praktické zámery priblíženia sa k človeku a pomoci človeku bol od neho práve taký vzdialený, akoby nikdy nebol prišiel. Lebo v tom prípade bol vo svojej ľudskej prirodzenosti práve taký vzdialený od človeka a práve tak z iného sveta, akoby nebol na tento svet vôbec nikdy prišiel.

Tento výmysel vyvrcholil v tom, čo poznáme ako rímsko-katolícka dogma o nepoškvrnenom počatí. Mnohí protestanti, ak nie väčšina, ako aj iní nekatolíci si myslia, že nepoškvrnené počatie sa týka počatia Ježiša pannou Máriou. Lenže to je najprostý omyl! Vôbec sa nevzťahuje na počatie Krista Máriou, ale na počatie samotnej Márie jej matkou.

Oficiálna a „neomylná“ doktrína o nepoškvrnenom počatí, ktorá bola 8. decembra 1854 slávnostne formulovaná ako článok viery pápežom Píom IX. ex cathedra, znie takto:

„Autoritou nášho Pána Ježiša Krista, požehnaných apoštolov Petra a Pavla a našou vlastnou autoritou vyhlasujeme, uznávame a formulujeme, že doktrína, ktorá učí, že najsvätejšia Panna Mária, v prvom okamihu jej počatia, zvláštnou milosťou a výsadou Všemohúceho Boha, vzhľadom na zásluhy Ježiša Krista, Spasiteľa ľudstva, bola uchovaná bez poškrvny prvotného hriechu, bola zjavená Bohom a teda v ňu majú pevne a neochvejne veriť všetci veriaci.“

Preto keby sa niekto odvážil, a Boh uchovaj, myslieť vo svojom srdci inak než sme my formulovali, nech vie, ba čo viac rozumie, že je odsúdený svojím vlastným úsudkom, že sa stal stroskotancom viery a odpadol od jednoty Cirkvi.“ (Catholic Belief, str. 214)

Katolícki autori definujú túto predstavu takto:

„Staroveký spis "De Nativitate Christi," nájdený v dielach sv. Cypriána hovorí: Pretože (Mária) bola „veľmi odlišná od zvyšku ľudstva, preniesla sa na ňu ľudská prirodzenosť, ale nie hriech.“

Theodore, jeruzalemský patriarcha, povedal na druhom koncile v Nice, že Mária "je skutočne matka Božia a panna pred pôrodom i po ňom; a bola stvorená vo vznešenejšom a slávnejšom stave než všetky stvorenia, či rozumové alebo telesné." (Tamtiež, str. 216, 217)

Toto jasne kladie prirodzenosť Márie úplne mimo akejkol'vek skutočnej podoby alebo vzťahu s ľudstvom alebo ľudskou prirodzenosťou, aká je. Pamätajme na to a sledujme, kam až tento výmysel viedol. Slovanami kardinála Gibbonsa je to takto:

„Vyhlasujeme, že Druhá Osoba Svätej Trojice, Božie Slovo, ktorá je vo svojej božskej prirodzenosti od celej večnosti, narodená z Otca, tej istej podstaty ako On, sa v plnosti času znovu narodila, súc narodená z panny, tak vezmúc na seba z jej materského lona ľudskú prirodzenosť tej istej podstaty, ako bola jej.“

Pokiaľ sa božské tajomstvo vtelenia môže odraziť v prirodzenom poriadku, tak požehnaná Panna, pod zatienením Svätého Ducha, prenesením na Druhú Osobu

zbožňovaniahodnej Trojice, ako matky robia, skutočnej ľudskej prirodzenosti tej istej podstaty ako jej, je tým skutočne a naozaj Jeho matka." (Faith of Our Fathers, str. 198, 199)

A teraz si dajte tieto dve veci dokopy. Po prvé, prirodzenosť Márie je popísaná nielen ako „veľmi odlišná od zvyšku ľudstva“, ale tiež „vznešenejšia a slávnejšia ako všetky prirodzenosti“, čo ju kladie nekonečne **nad** akúkoľvek skutočnú podobu alebo vzťah so skutočným ľudstvom.

Ježiš je ďalej popísaný ako taký, ktorý od nej vzal ľudskú prirodzenosť tej istej podstaty, akú mala ona.

Práve tak isto ako že dve a dve sú štyri z tejto teórie vyplýva, že Pán Ježiš je vo svojej ľudskej prirodzenosti „veľmi odlišný“ od zvyšku ľudstva; Jeho prirodzenosť nie je vlastne vôbec ľudská.

Taká je rímsko-katolícka doktrína o ľudskej prirodzenosti Krista. Jednoducho tvrdí, že Kristova prirodzenosť nie je vôbec ľudská, ale božská: "vznešenejšia a slávnejšia než všetky stvorenia." Kristus bol podľa nej vo svojej ľudskej prirodzenosti taký odlišný od ľudstva, že sa naňho vôbec nepodobal. Mal prirodzenosť, v ktorej nemohol mať s ľudstvom vôbec žiadny pocit spolupatričnosti.

Ale viera Ježišova nie je taká. Viera Ježišova je, že "*tak ako deti sú účastné tela a krvi, tak aj on podobným spôsobom stal sa účastným toho istého*" (Žid 2,14).

Viera Ježiša je, že Boh poslal "*svojho Syna v podobe hriešneho tela*" (Rim 8,3).

Viera Ježiša je, že "*vo všetkom sa musel pripodobniť bratom*".

Viera Ježiša je, že On "*vzal na seba naše nemoci*" a spojil sa "s našimi slabosťami," pokúšaný vo všetkom ako sme my. Keby nebol taký ako my, nebol by mohol byť pokúšaný „ako sme my“. On však bol "vo všetkom pokúšaný ako sme my." Preto bol "vo všetkom" "ako sme my".

V citáciách katolíckej viery v tejto kapitole sme predstavili vierovyznanie Ríma o ľudskej prirodzenosti Krista a Márie. V 2. kapitole Židom a príbuzných textoch Písma je predstavená – a v týchto štúdiách sme sa snažili reprodukovať ju tak, ako je tam predstavená – viera Ježišova, čo sa týka ľudskej prirodzenosti Krista.

Vyznanie Ríma o ľudskej prirodzenosti Krista, Márie a nás pramení z predstavy prirodzenej mysle, že Boh je príliš čistý a príliš svätý na to, aby prebýval s nami a v nás, v našej hriešnej ľudskej prirodzenosti: že hriešnici ako my sú pre Neho v Jeho čistote a svätosti príliš vzdialení, než aby k nám ako takým prišiel.

Pravá viera – viera Ježišova – je taká, že On prišiel k nám v našej ľudskej prirodzenosti, ktorú vzal, prišiel k nám presne tam, kde sme, k vzdialeným vo svojej hriešnosti. Hovorí, že Boh, taký nekonečne čistý a svätý, bude v Kristovi skrze Svätého Ducha ochotne prebývať s nami a v nás - hriešnych, degradovaných a stratených - aby nás zachránil, očistil a posvätil.

Viera Ríma tvrdí, že musíme byť čistí a svätí, aby Boh s nami vôbec prebýval.

Viera Ježišova je, že Boh musí prebývať s nami a v nás, aby sme vôbec boli svätí alebo čistí.

7. Zákon dedičnosti

§ "Slovo sa stalo telom" (J 1,14).

§ "Keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna narodeného zo ženy" (Gal 4,4).

§ "Hospodin uvalil na Neho neprávosť všetkých nás" (Iz 53,6).

Videli sme, že keď sa Kristus narodil zo ženy, priblížil sa k hriechu pri samotnom žriedle, ktorým vošiel do tohto sveta. Práve preto sa musel narodiť zo ženy, aby to mohol urobiť. Tiež na Neho bola položená neprávosť v skutočných hriechoch nás všetkých.

Tak boli na Neho položené všetky hriechy sveta, od počiatku až do konca – hriech ako taký, i hriechy spáchané nami. Hriech vo svojej náchylnosti a hriech v skutku: dedený hriech v nás, ktorý sme nespáchali a hriech, ktorý páchame.

Len tak mohla byť na Neho položená neprávosť všetkých nás. Len keď sa podriadil zákonu dedičnosti, mohol preniknúť k hriechu v jeho plnosti a skutočnej miere. Bez toho by na Neho mohli byť vložené naše hriechy, ktoré boli skutočne spáchané, s vinou a odsúdením, ktoré k nim patria. Ale okrem toho je v každom človeku rôznymi spôsobmi **náchylnosť** k hriechu, zdedená po predchádzajúcich pokoleniach, ktorá ešte nevyvrcholila v spáchaní hriechu, ale je v stálej pohotovosti, aby sa pri vhodnej príležitosti rozohrela v skutočne spáchanom hriechu. Príkladom toho je Dávidov veľký hriech (Ž 51,5; 2 Sam 11,2).

Čo sa týka vyslobodenia z hriechu, nestačí, aby sme boli zachránení od tých hriechov, ktoré sme skutočne spáchali. Musíme byť uchránení od spáchania ďalších. Aby sa tak mohlo stať, musíme čeliť tejto dedičnej náchylnosti k hriechu a podmaniť si ju. Musíme sa stať vlastníčkmi sily, ktorá nás uchráni pred hrešením – sily, ktorá porazí túto náchylnosť, túto dedičnú tendenciu hrešiť, ktorá je v nás.

Všetky naše hriechy, ktoré sme skutočne spáchali, boli položené na Neho, boli Mu pripočítané, aby Jeho spravodlivosť mohla byť položená na nás a byť nám pripočítaná. Bola na Neho vložená aj naša náchylnosť k hriechu tým, že sa stal telom, že sa narodil zo ženy, že mal také isté telo a krv ako my, aby sa Jeho spravodlivosť mohla skutočne prejavovať v našom každodennom živote.

Tak čelil hriechu v tele, ktoré vzal a zvíťazil nad ním, ako je napísané: "*Boh poslal svojho vlastného Syna v podobe hriešneho tela a pre hriech odsúdil hriech v tele*" (Rim 8,3). A tiež: "*On je náš pokoj,... zrušil vo svojom tele nepriateľstvo.*"

A tak ako boli skutočne spáchané hriechy pripočítané Jemu, aby Jeho spravodlivosť mohla byť pripočítaná nám, tak keď v tele čelil náchylnosti k hriechu a premohol ju a v tom istom tele prejavil spravodlivosť, uschopňuje nás v Ňom, a Jeho v nás, aby sme v tom istom tele čelili tej istej náklonnosti k hriechu, premohli ju a zjavovali spravodlivosť v tom istom tele.

Je to teda tak, že za hriechy, ktoré sme skutočne spáchali, za minulé hriechy, je nám **pripočítaná** Jeho spravodlivosť, pretože naše hriechy boli pripočítané Jemu. A aby sme nehrešili, Jeho spravodlivosť je nám **udelená** v našom tele, pretože ono bolo so svojou náchylnosťou k hriechu udelené Jemu. Takto je teda úplným Spasiteľom. Zachraňuje od všetkých hriechov, ktoré sme skutočne spáchali a práve tak od tých, ktoré by sme spáchať mohli, keby sme žili oddelene od Neho.

Keby nevezal to isté telo a krv, aké majú ľudia, s náchylnosťou k hriechu, akú filozofiu alebo dôvod by mal Jeho rodokmeň, udaný v Písme? Pochádzal z Dávida, Abraháma, Adama a tým, že sa narodil zo ženy, siahol ešte viac späť za Adama, k počiatku hriechu vo svete.

V tom rodokmeni je Jehojakím, ktorý bol pre svoju bezbožnosť "*pochovaný ako osol, vyvlečený a vyvrhnutý von za brány Jeruzalema*" (Jer 22,19), Manasses, ktorý spôsobil, že Júda robil "*horšie ako pohanovia*" (2 Kr 21,11), Acház, ktorý "*obnažil Júdu a hrešili veľmi proti Hospodinovi*", Rechabeám, ktorý sa narodil zo Šalamúna, keď sa ten odvrátil od Hospodina, samotný Šalamún, ktorý sa narodil z Dávida a Betšeby. Je tam aj Rút, Moábka Rachab, ako aj Abrahám, Izák, Jesse, Asa, Jozafat, Hezekiáš a Joziáš. Najhorší s najlepšimi. A zlé činy dokonca tých najlepších sú zaznamenané práve tak ako tie dobré. A v celom tomto rodokmeni je sotva niekto, koho život by bol zaznamenaný bez nejakého zlého skutku.

A na konci takého rodokmeňa stojí, že "*Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami*". Na konci takého rodokmeňa sa „*narodil zo ženy*“. V takej rodovej línii poslal Boh "*svojho*

vlastného Syna v podobe hriešneho tela" (Rim 8,3). A taký pôvod, taký rodokmeň pre Neho niečo znamenal, práve tak, ako znamená pre každého iného človeka pod veľkým zákonom, podľa ktorého sú neprávosti otcov navštevované na deťoch do tretieho a štvrtého pokolenia. Znamenal preňho všetko v hrozných pokušeniach na púšti pokúšania i počas celej Jeho púte v tele.

Takto boli na Neho vďaka dedičnosti a pripočítaniu „vložené hriechy sveta“. A takto obťažovaný a nesmierne znevýhodnený prešiel víťazne územím, na ktorom zlyhal prvý pár, u ktorého nebol ani náznak nejakej nevýhody.

Svojou smrťou zaplatil pokutu za všetky skutočne spáchané hriechy a tak môže právom udeliť svoju spravodlivosť všetkým, ktorí sa ju rozhodnú prijať. Odsúdením hriechu v tele a zrušením nepriateľstva v tele oslobodzuje od moci zákona dedičnosti a tak môže spravodlivo udeliť svoju božskú prirodzenosť a moc pozdvihnúť sa ponad ten zákon a držať nad ním každého človeka, ktorý Ho prijme.

A tak je napísané: "*Keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých, čo sú pod zákonom a aby sme dostali synovstvo*" (Gal 4,4). A "*Boh poslal svojho Syna v podobe hriešneho tela a pre [kvôli] hriech[u] odsúdil hriech v tele, aby sa splnila požiadavka zákona v nás, ktorí žijeme nie podľa tela, ale podľa Ducha*" (Rim 8,3.4). A "*On je náš pokoj,... zrušiac vo svojom tele nepriateľstvo,... aby tých dvoje [Boha a človeka] stvoril v sebe v jedného nového človeka činiac pokoj*" (Ef 2,14.15).

Teda "*vo všetkom sa musel pripodobniť bratom.... A pretože sám trpel, keď bol pokúšaný, môže pomáhať tým, čo sú pokúšaní*" (Žid 2,17.18).

Či už ide o pokušenie zvnútra alebo zvonku, On je dokonalým štítom proti všetkému a dokonale zachraňuje všetkých, ktorí prichádzajú k Bohu skrze Neho.

Boh poslal svojho vlastného Syna v podobe hriešneho tela, Kristus vzal na seba našu hriešnu a degenerovanú prirodzenosť a Boh v tej prirodzenosti ustavične prebýva s Ním a v ňom – tým Boh všetkým ľuďom navždy ukázal, že na tomto svete niet človeka, ktorý by bol taký obťažovaný hriechmi alebo taký stratený, že by Boh neprebýval s ním a v ňom rád, aby ho z toho všetkého spasil a viedol ho po ceste Božej spravodlivosti.

Jeho meno je teda určite Immanuel, čo znamená „Boh s nami“ "

8. Vo všetkom podobný

Zvlášť by sme si mali všimnúť, že v prvej a druhej kapitole listu Židom sa myšlienka a diskusia o Kristovej osobe týka hlavne prirodzenosti a podstaty. U Fil 2,5-8 je predstavená myšlienka Kristovho vzťahu k Bohu a k človeku, hlavne v prirodzenosti a podobe. Teda: "*Nech je také zmýšľanie vo vás, aké bolo aj v Kristovi Ježišovi, ktorý súc v podobe Boha nepovažoval toho za lúpež byť rovný Bohu, ale sám seba zmaril prijímúc podobu sluhu a stal sa podobným ľuďom a súc v spôsobe nájdený ako človek ponížil sa stanúc sa poslušným až po smrť, a to po smrť kríža*" (Fil 2,5-8).

Keď Ježiš zmaril sám seba, stal sa človekom a Boh bol zjavený v Človeku. Keď Ježiš zmaril sám seba, na jednej strane sa objavil človek a na druhej Boh. Tak sa v ňom Boh a človek stretávajú v pokoji a stávajú sa jedným: "*Lebo On je náš pokoj, ktorý učinil oboje [Boha a človeka] jedno, ... zrušiac vo svojom tele nepriateľstvo,... aby tých dvoje [Boha a človeka] stvoril v sebe v jedného nového človeka činiac pokoj*" (Ef 2,14.15).

§ Ten, ktorý bol v podobe Boha, vzal podobu človeka.

§ Ten, ktorý bol rovný s Bohom, stal sa rovným človeku.

§ Ten, ktorý bol Stvoriteľom a Pánom, sa stal stvorením a sluhom.

§ Ten, ktorý bol v podobe Boha, sa narodil v ľudskej podobe.

§ Ten, ktorý bol Bohom a Duchom, sa stal človekom a telom (J 1,1.14).

Toto neplatí len o podobe, ale aj o podstate. Lebo Kristus bol ako Boh vo svojej prirodzenosti, v samotnej podstate. Narodil sa v podobe ľudí v tom zmysle, že bol ako oni v prirodzenosti i samotnej podstate.

Kristus bol Boh. Stal sa človekom. A keď sa stal človekom, bol ním práve tak skutočne ako bol Bohom.

Stal sa človekom, aby ho mohol vykúpiť.

Prišiel k človeku tam, kde je, aby ho priviedol k sebe, tam, kde bol a je On.

A aby človeka vykúpil z toho, čím je, stal sa tým, čím človek je:

§ Človek je telo (1 Moj 6,3; J 3,6).	§ "A Slovo sa stalo telom ." (J 1,14; Žid 2,14).
§ Človek je pod zákonom (Rim 3,19).	§ Kristus sa „ narodil pod zákonom “ (Gal 4,4).
§ Človek je pod kľatbou . (Gal 3,10; Zach 5,1-4)	§ Kristus sa stal kľatbou (Gal 3,13).
§ Človek je predaný hriechu (Rim 7,14) a obťažný nepravosťou (Iz 1,4).	§ A "Hospodin uvalil na Neho nepravosť všetkých nás " (Iz 53,6).
§ Človek je " telo hriechu " (Rim 6,6).	§ A Boh " Ho učinil hriechom " (2 Kor 5,21).

Tak doslovne "*sa vo všetkom musel pripodobniť svojim bratom*".

Nesmieme však nikdy zabudnúť, ustavične a navždy musíme mať na pamäti a v srdci, že Kristus ničím z tohto ohľadom človeka, tela, hriechu a kľatby nebol nikdy sám od seba alebo vo svojej pôvodnej prirodzenosti či z vlastnej chyby. Všetkým týmto „sa stal“. "*Vzal na seba podobu sluhu (otroka) a stal sa podobným ľuďom*" (Fil 2,7).

A všetkým týmto, čím predtým nebol, sa Kristus „stal“, aby sa človek mohol teraz a navždy stať tým, čím nebol.

§ Kristus bol Syn Boží. Stal sa Synom človeka, aby sa ľudskí synovia mohli stať synmi Božími (Gal 4,4; 1 J 3,1).

§ Kristus bol Duch (1 Kor 15,45). Stal sa telom, aby sa človek, ktorý je telo, mohol stať duchom (J 3,6; Rim 8,8-10).

§ Kristus, ktorý bol v podstate božskej prirodzenosti, sa stal účastníkom ľudskej prirodzenosti, aby sme my, ktorí máme ľudskú prirodzenosť, „*mali účasť na Božej prirodzenosti*“ (2 Pt 1,4).

§ Kristus, ktorý nepoznal hriechu, sa stal hriechom, ba hriešnosťou človeka, aby sme sa my, ktorí sme nepoznali spravodlivosť, mohli stať spravodlivosťou, Božou spravodlivosťou.

§ A Božia spravodlivosť, ktorou sa v Kristovi človek stáva, je skutočná spravodlivosť. A tak hriech ľudí, ktorým sa Kristus stal v tele, bol skutočný hriech.

§ Práve tak isto, ako boli naše hriechy, kým boli na nás, pre nás skutočné, keď boli položené na Neho, stali sa pre Neho skutočnými hriechmi. Práve tak isto, ako sa u nás s týmito hriechmi spája vina, spájala sa s nimi aj u Neho, keď boli na Neho vložené.

§ Práve tak, ako bol pre nás pocit odsúdenia a sklúčenosti pre naše hriechy skutočný, keď spočívali na nás, presne ten istý pocit odsúdenia a sklúčenosti kvôli vine za tieto hriechy si uvedomoval On, keď boli tieto naše hriechy položené na Neho.

Tak boli vina, odsúdenie a sklúčenosť z poznania hriechu Jeho – boli faktom v Jeho vedomej skúsenosti – presne tak, ako vždy v živote ktoréhokoľvek hriešnika, ktorý kedy žil na zemi. A táto úchvatná pravda prináša každej hriešnej duši na svete slávnú pravdu, že *"spravodlivosť Božia"* a odpočinok, pokoj a radosť z nej sú skutočnosťou vo vedomej skúsenosti toho, kto na tomto svete verí v Ježiša. Tak skutočne ako v živote ktoréhokoľvek svätého, ktorý bol kedy v nebi.

Ten, ktorý spoznal výšku Božej spravodlivosti, nadobudol aj poznanie o hĺbke hriechov ľudí. Pozná hrozné hĺbky ľudských hriechov, práve tak ako slávu výšok Božej spravodlivosti. A touto *"svojou známosťou ospravedlní môj spravodlivý Služobník mnohých"* (Iz 53,11). Týmto poznaním Jeho môže vyslobodiť každého hriešnika z najväčších hĺbok hriechu a vyzdvihnúť ho do najvyššej výšky spravodlivosti – Božej spravodlivosti.

Učinený *"vo všetkom"* takým, ako sme my, vo všetkých ohľadoch bol ako my. Tak úplne, že mohol tak ako my povedať tú istú pravdu: *"Ja nemôžem nič robiť sám od seba"* (J 5,30).

Celkom o Ňom platilo, že v slabosti tela – nášho, ktoré vzal – bol ako človek, ktorý je bez Boha a bez Krista. Lebo len bez Neho nemôžu ľudia urobiť nič. Je napísané, že s Ním a skrze Neho *"všetko vládzem."* Ale o tých, ktorí sú bez Neho, je napísané: *"Bez o mňa nemôžete nič konať"* (J 15,5).

Preto keď o sebe povedal: *"Ja nemôžem nič robiť sám od seba"*, robí to naveky istým, že v tele – kvôli našim slabostiam, ktoré vzal; kvôli našej hriešnosti, zdedenej a skutočnej, ktorá bol vložená na Neho a ktorá Mu bola udelená – bol presne taký, ako je človek, ktorý – v slabosti tela – je obťažovaný hriechmi, skutočnými a zdedenými, a ktorý je bez Boha. A stojac taký slabý, obťažovaný hriechmi a bezmocný ako sme my, v Božej viere vykrikoval: *"Ja budem dúfať v Neho"* (Žid 2,13).

Prišiel *"hladať a spašiť, čo sa stratilo"* (Lk 19,10). A aby tak urobil, prišiel k nám tam, kde sme. Položil sa medzi stratených. *"Počítaný bol s priestupníkmi."* „*Stal sa hriechom.*“ Z postavenia slabosti strateného dôveroval Bohu, že Ho vyslobodí a spasí. Obťažovaný hriechmi sveta a pokúšaný vo všetkom ako sme my, dúfal v Boha a dôveroval Mu, že Ho zachráni pred všetkými tými hriechmi a uchráni Ho pred hrešením (Ž 69,1-21; 71,1-20; 22,1-22; 31,1-5).

A toto je viera Ježišova: toto je bod, kde sa približuje k stratenému, hriešnemu človeku, aby mu pomohla. Lebo bolo dokonale ukázané, že niet človeka na celom šírom svete, pre ktorého by nebolo nádeje v Bohu. Nikto nie je taký stratený, aby nemohol byť v tejto Ježišovej viere zachránený dôverou v Boha. A táto viera Ježiša, ktorou na mieste strateného dúfal v Boha a veril Mu, že spasí od hriechu a dá silu nehrešiť – práve toto Jeho víťazstvo prinieslo každému človeku na svete božskú vieru, ktorou môže každý človek dúfať v Boha, veriť Mu a nájsť Božiu moc, ktorá ho vyslobodí z hriechu a uchráni ho pred hrešením. Tá viera, ktorú prejavoval a skrze ktorú zvíťazil nad svetom, telom a diablom – tá viera je Jeho bezplatným darom každému stratenému človeku na svete. A tak *"tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera"*. A je to viera, ktorej je On Pôvodcom a Dokonávateľom.

Toto je viera Ježišova, daná ľuďom. Toto je viera Ježišova, ktorú musia ľudia prijať, aby boli spasení. Toto je viera Ježišova, ktorú musia teraz v čase posolstva tretieho anjela prijať a zachovať tí, ktorí budú zachránení pred klaňaním sa „šelmie a jej obrazu“

a uschnopení dodržiavať Božie prikázania. Toto je viera Ježišova, na ktorú sa odvolávajú záverečné slová posolstva tretieho anjela: *"Tu sú tí, ktorí zachovávajú prikázania Božie a vieru Ježišovu"* (Zj 14,12).

A toto je hlavné z toho, o čom sme hovorili: *"Máme takého Veľkňaza."* Všetko, čo sme našli v prvej a druhej kapitole listu Židom, je podstatným základom Jeho kňazstva a predchádza ho. Lebo *"sa vo všetkom musel pripodobniť svojim bratom, aby [preto, aby] sa stal milosrdným a verným Veľkňazom čo do vecí u Boha a odpýkal hriechy ľudu. A pretože sám trpel, keď bol pokúšaný, môže pomáhať tým, čo sú pokúšaní"* (Žid 2,17.18).

9. Ďalšie spôsobilosti nášho Veľkňaza

Taká je myšlienka prvých dvoch kapitol listu Židom. A ňou sa otvára tretia kapitola, alebo skôr tá jedna veľká myšlienka pokračuje nádhernou výzvou: *"Preto, svätí bratia, účastníci nebeského povolania, pozorne sa zahľadte na Ježiša, apoštola a veľkňaza nášho vyznania. On je verný Tomu, ktorý Ho ustanovil."* Predstavili sme Krista v tele, ktorý sa stal *"vo všetkom"* podobným ľuďom a našim najbližším príbuzným. Teraz sa od nás žiada, aby sme uvažovali o Jeho vernosti v tom postavení.

Prvý Adam nebol verný. Tento posledný Adam *"bol verný Tomu, ktorý Ho ustanovil, ako aj Mojžiš bol verný v celom jeho [Božom] dome. Ale On je hoden o toľko väčšej slávy ako Mojžiš, o koľko má väčšiu česť staviteľ domu ako dom. Lebo každý dom musí niekto postaviť a ten, kto postavil všetko, je Boh. Aj Mojžiš bol verný v celom Jeho [Božom] dome ako služobník, na svedectvo toho, čo malo byť hovorené. Ale Kristus [bol verný] ako Syn nad celým Jeho domom. A Jeho domom sme my, ak si zachováme smelú dôveru a chválu nádeje až do konca"* (Žid 3,22-6).

Ďalej je citovaný neverný Izrael, ktorý vyšiel z Egypta. Nevošiel do Božieho odpočinku, pretože v Neho neveril. Nasleduje výzva pre nás: *"Bojme sa teda, aby azda o niekom z vás neplatilo, že zaostal, pokiaľ trvá zaslúbenie, že možno vojsť do jeho odpočinku. Ved' aj nám sa ohlasovalo evanjelium rovnako ako aj im. Ale im počuté slovo neosožilo, lebo i keď ho počuli, vierou nezrástli s ním. Do odpočinku vchádzame my, čo sme uverili"*, keď veríme Tomu, ktorý dal sám seba za naše hriechy.

Do odpočinku vchádzame vďaka odpusteniu všetkých našich hriechov, vierou v Toho, ktorý bol verný v každom záväzku a pod každým pokúšením života. Do odpočinku tiež vchádzame a prebývame v ňom, keď sme účastníkmi Jeho vernosti, v ktorej a skrze ktorú budeme tiež verní Tomu, ktorý nás ustanovil. Lebo keď o ňom uvažujeme ako o *"Veľkňazovi nášho vyznania"* v Jeho vernosti, máme vždy brať do úvahy, že *"máme nie veľkňaza, ktorý by nemohol súcitiť s našimi slabosťami, ale veľkňaza, ktorý bol skúšaný vo všetkom, podobne ako my, ale bez hriechu"* (Žid 4,15).

Keďže *"máme nie veľkňaza, ktorý by nemohol súcitiť s našimi slabosťami"*, máme takého, ktorý s nimi súcitiť vie. A to dokáže a aj robí vďaka tomu, že *"bol skúšaný vo všetkom, podobne ako my"* (4,15). Niet ničoho takého, v čom by nejaký človek mohol byť pokúšaný, v čom by On nebol pokúšaný presne tak isto, a pokúšenie cítil presne tak skutočne ako ktorýkoľvek človek. Lenže hoci bol vo všetkom pokúšaný ako my a cítil moc pokúšenia práve tak ako ktokoľvek iný, predsa bol v tom všetkom verný a všetkým prešiel „bez hriechu“. A vierou v Neho – v túto Jeho vernosť – môže každý človek čeliť všetkým pokúšeniam a prejsť nimi bez toho, aby zhršil.

Toto je naša spása, lebo On sa stal telom ako človek a vo všetkom sa musel pripodobniť bratom a byť pokúšaný vo všetkom ako my, *"aby sa stal milosrdným a verným Veľkňazom čo do vecí u Boha"* (2,17). A to nielen preto, aby *"zmieril hriechy ľudu"*, ale tiež aby *"prišiel na pomoc"*— pribehol na pomoc, pomohol a zachránil pred utrpením – *„tým, ktorí sú pokúšaní."* On je náš milosrdný a verný Veľkňaz, ktorý nám pomáha – beží pod nás –

keď sme pokúšaní, aby nás uchránil pred klesnutím pod pokúšením a tak nás podržal, aby sme nezhrešili. "Beží pod" nás v našom pokušení, aby sme pod ním nepadli, ale ho premohli a víťazne nad ním povstali, nezhrešiac.

"Vidiac teda, že máme Veľkňaza, ktorí prenikol nebesia, Ježiša Syna Božieho, držíme sa vyznania" (Žid 4,14). A tiež, keď vidíme, že máme takého Veľkňaza, "pristupujme teda so smelou dôverou k trónu milosti, aby sme dostali milosrdenstvo a našli milosť a pomoc v pravý čas".

Keď takto uvažujeme o našom Veľkňazovi v Jeho vernosti, je napísané, že "každý veľkňaz, braný z ľudí, ustanovuje sa za ľudí čo do vecí u Boha, aby donášal dary a obeť za hriechy, pretože môže spolucítiť s nevedomými a blúdiacimi, keďže aj sám podlieha slabosti" (Žid 5,1.2).

A práve kvôli tomu, aby bol milosrdným a verným veľkňazom v Božích veciach a aby mnohých priviedol k sláve, ako Vojvodcovi ich spásy sa Mu patrilo, aby "podliehal slabosti", aby bol vyskúšaný pokušením, aby bol "muž smútku a oboznámený s bolesťou"; teda "vo všetkom" oboznámený s ľudskou skúsenosťou, aby skutočne "spolucítiť s nevedomými a blúdiacimi". Jedným slovom, aby mohol byť „milosrdným a verným Veľkňazom v Božích veciach", svedčalo Mu, aby bol „zdokonalený utrpením" (2,10).

"A nikto si sám neberie tej česti, ale ten, ktorý je volaný od Boha, tak ako aj Áron. A tak aj Kristus, neoslávil sám seba, aby bol veľkňazom, ale Ho oslávil Ten, ktorý prehovoril k Nemu: Môj Syn si Ty, ja som ťa dnes splodil. Ako aj na inom mieste hovorí: Ty si kňaz naveky podľa poriadku Melchizedekovho. Ktorý vo dňoch svojho ľudského tela so silným krikom a so slzami obeťou doniesol prosby a úpenlivé modlitby k Tomu, ktorý Ho mohol zachrániť od smrti, a bol vypočutý pre svoju bohobojnosť. On, hoci bol Syn, naučil sa poslušnosti z toho, čo trpel, a súc zdokonalený [súc skúšaný do dokonalosti vo všetkom], stal sa všetkým, ktorí Ho poslúchajú, pôvodcom večného spasenia, nazvaný súc od Boha veľkňazom podľa poriadku Melchizedekovho" (Žid 5,4-10).

"A nakoľko nie bez prísahy – lebo tamtí [z levítskeho kňazstva] sa stali kňazmi bez prísahy, ale On s prísahou tým, ktorý Mu povedal: Pán prisahal a nebude ľutovať: Ty si kňaz na veky podľa poriadku Melchizedekovho – natoľko i lepšej zmluvy stal sa Ježiš ručiteľom" (7,21.22) Tak sa Ježiš nad všetkými ostatnými stal Kňazom Božou prísahou. Preto – a "o toľko viac" - "máme takého Veľkňaza."

A ďalej: "A tamtí [podľa poriadku Árona] sa stali viacerí kňazmi preto, že im smrť prekážala trvať navždy; ale On preto, že trvá naveky, má kňazstvo, ktoré neprechádza na iného [nezmeniteľné kňazstvo]" (Žid 7,23.24). Božou prísahou sa stal Kňazom naveky. Stal sa ním tiež "podľa moci nekonečného života" (Žid 7,16). Preto "trvá naveky" a má „nezmeniteľné kňazstvo“. A kvôli tomuto všetkému "môže vždycky dokonale spasit' tých, ktorí skrze Neho prichádzajú k Bohu, vždycky žijúc, aby sa za nich prihováral" (Žid 7,25). A "my máme takého Veľkňaza".

A "nám i svedčalo mať takého veľkňaza, svätého, prostého zla, nepoškvrneného, oddeleného od hriešnikov a ktorý sa stal vyšším nad nebesia, ktorý nepotrebuje každého dňa ako najvyšší kňazi obetovať obeť najprv za svoje vlastné hriechy a potom za hriechy ľudu. Lebo to učinil raz navždy tak, že obetoval sám seba. Lebo zákon ustanovuje za najvyšších kňazov ľudí, ktorí majú slabosť, ale slovo prísahy, ktorá sa udiala po zákone, ustanovuje Syna [Veľkňaza], zdokonaleného na večnosť" (Žid 7,26-28).

10. Zhrnutie

A "zo všetkého, o čom sme hovorili, je hlavné [súhrnom] toto: Máme takého Veľkňaza." A čoho je to „súhrnom“?

1. Že Ten, ktorý bol vyšší ako anjeli, ako Boh, sa stal nižším ako oni, človekom.

2. Že Ten, ktorý bol od prirodzenosti Boh, sa stal prirodzenosťou človekom.
3. Že Ten, ktorý bol vo všetkom ako Boh, sa stal vo všetkom takým, ako človek.
4. Že ako človek bol pokúšaný vo všetkom tak ako ľudia a nikdy nezhrešil, ale bol vo všetkom verný Tomu, ktorý Ho ustanovil.
5. Že ako človek, pokúšaný vo všetkom ako my, súcitil s našimi slabosťami a bol zdokonalený utrpením, aby mohol byť milosrdným a verným Veľkňazom; a Boh Ho povolal, aby bol Veľkňazom.
6. Že Veľkňazom sa stal podľa moci nekonečného života.
7. A že Veľkňazom sa stal Božou prísahou.

Toto sú presné opisy Božieho Slova, ktorých „súhrnom“ je: „*Máme takého Veľkňaza.*“

A predsa je to len časť „súhrnu“. Lebo celý znie: "*Máme takého veľkňaza, ktorý sa posadil po pravici trónu Veličenstva v nebesiach, svätoslužobník svätyne a pravého stánku, ktorý postavil Pán a nie človek*" (8,1.2).

Na zemi bola svätyňa, ktorú postavil a urobil človek. Pravda, stalo sa tak podľa pokynov Hospodina, ničmenej je veľmi odlišná od svätyne a pravého stánku, ktorý postavil sám Pán a nie človek – práve taká odlišná, ako sa líši ľudské dielo od Božieho.

Tá "svetská svätyňa" a jej služba sú popísané u Žid 9 a ich význam je vysvetlený stručnejšie, než by inak bolo možné. Preto citujeme Žid 9,2-12: "*Lebo ustrojený bol prvý stánok, v ktorom bol svietnik a stôl a predloženie chlebov, a ten sa nazýva svätyňa. A za druhou oponou bol stánok, zvaný svätyňa svätých, ktorý mal zlatý oltár na kadenie a truhlu zmluvy zo všetkých strán pokrytú zlatom, v ktorej bolo zlaté vedierko, obsahujúce mannu, potom palica Áronova, ktorá bola zakvitla, a dosky zmluvy. A nad ňou, nad truhlou, cherubi slávy, zatôňujúci pokrývku, zvanú zľutovnica, o ktorých veciach hovoriť dopodrobna nie je teraz možné. Keď bolo toto všetko takto zariadené, do prvého stánku vchádzajú každého času kňazi, konajúci svätoslužby, ale do toho druhého raz za rok sám jediný najvyšší kňaz, nie bez krvi, ktorú ta nesie v obeť za seba a za nevedomostné hriechy ľudu, čím dáva Svätý Duch najavo, že ešte nie je zjavená cesta do svätyne, kým ešte prvý stánok má svoje státie, a ktorý je podobenstvom na terajší čas, v ktorom sa donášajú v obeť dary a obeť, ktoré nemôžu v svedomí zdokonaľiť toho, kto svätoslúži, jedine na základe pokrmov, nápojov a rozličných umývaní, čo všetko sú telesné ustanovenia, uložené do času napravenia. Ale keď prišiel Kristus, veľkňaz budúceho dobrého, väčším a dokonalejším stánkom, nie učeným rukou, to jest nie stánkom tohto stvorenia, ani nie krvou kozlov a teliat, ale svojou vlastnou krvou vošiel raz navždy do svätyne vynájdúc večné vykúpenie*".

Tá svätyňa bola len "podobenstvom" a síce "na terajší čas." Kňazi a veľkňazi v nej slúžili a prinášali dary i obeť. Ale všetko toto kňazstvo, služba, dary a obeť boli rovnako ako svätyňa len "podobenstvom pre terajší čas," lebo to všetko "*nemohlo v svedomí zdokonaľiť toho, kto svätoslúžil*".

Tá svätyňa a samotný svätostánok boli len vyobrazením svätyne a pravého stánku, ktoré postavil Pán a nie človek.

Veľkňaz tej svätyne znázorňoval Krista, ktorý je Veľkňazom svätyne a pravého stánku.

Služba veľkňaza v pozemskej svätyni bola len predobrazom služby Krista, nášho Veľkňaza, "*ktorý sa posadil po pravici trónu Veličenstva v nebesiach, svätoslužobník svätyne a pravého stánu, ktorý postavil Pán a nie človek*" (Žid 8,1.2).

Obeť kňazov slúžiacich v pozemskej svätyni boli len podobenstvom obeť Krista, skutočného Veľkňaza, v Jeho svätoslužbe v svätyni a pravom stánku.

Tak bol Kristus skutočnou podstatou a významom všetkého kňazstva a svätyňovej služby na zemi, a ak sa čokoľvek z nej odohralo bez tohto významu, bolo to jednoducho nezmyselné. A práve tak istotne ako je Kristus skutočným Kňazom kresťanstva a Jeho predobrazom bolo levítske kňazstvo, tak istotne svätyňa, v ktorej slúži, je pravou kresťanskou

svätyňou a jej predobrazom bola pozemská svätyňa so slúžiacimi Levítmi. A tak je napísané: *"Lebo keby bol na zemi, ani by nebol kňazom, keď sú kňazi, ktorí podľa zákona obetujú dary a ktorí svätoslúžia obrazu a tóni nebeských vecí, ako povedal Boh Mojžišovi, keď mal robiť stán: Hľad', vraj, aby si učinil všetko podľa vzoru, ktorý ti bol ukázaný na vrchu"* (Žid 8,4.5).

"Bolo teda nevyhnutne potrebné, aby sa obrazy vecí, ktoré sú v nebesiach, tým [pozemskými obeťami] očisťovali, ale samy nebeské lepšími obeťami ako tieto. Lebo Kristus nevošiel do svätyne učinenej rukou, protiobrazu to pravej, ale do samého neba ukázať sa teraz tvári Božej za nás" (Žid 9,23.24). A v "samotnom nebi," v kresťanskom zriadení, bolo vidieť Boží trón a zlatý oltár a anjela so zlatou kadidelnicou, obetujúceho kadidlo s modlitbami všetkých svätých. *"A vystúpil dym kadív s modlitbami svätých z ruky anjela pred Bohom"* (Zj 4,5; 8,2-4). V tom istom čase bolo v Jeho chráme vidno aj archu Jeho zmluvy (Zj 11,19; 15,5-8; 16,1) a ďalej *"sedem ohnivých lúč pred trónom"* (Zj 4,5). A tiež tam bolo vidno kohosi ako Syna človeka, odetého vo veľkňazskom rúchu (Zj 1,13).

Tam je teda kresťanská svätyňa, ktorú znázorňovala bývalá svätyňa, práve tak ako kresťanské veľkňazstvo, ktorého predobrazom bolo levítske kňazstvo. A v tejto kresťanskej svätyni slúži Kristus, náš Veľkňaz, práve tak ako v tej niekdajšej pozemskej svätyni slúžilo niekdajšie kňazstvo. A *"súhrnom toho, o čom sme hovorili, je toto: Máme takého Veľkňaza, ktorý sa posadil po pravici trónu Veličenstva v nebesiach, svätoslužobník svätyne a pravého stánu, ktorý postavil Pán a nie človek"* (Žid 8,1.2).

11. Aby som býval medzi nimi

Keď dal Pán Izraelu pôvodné pokyny o postavení svätyne, ktorá mala byť podobnosťou pre terajší čas, povedal: *"Nech mi spravia svätyňu, aby som býval uprostred nich"* (2 Moj 25,8).

Zámerom svätyne bolo, aby mohol "bývať medzi nimi". Úplnejšie to vyjadruje v nasledujúci text: *"A tam budem prichádzať k synom Izraelovým, a stánok ["Izrael"] bude posvätený mojou slávou. A posväťím stán zhromaždenia a oltár a posväťím Árona i jeho synov, aby mi konali kňazskú službu. A budem bývať uprostred synov Izraelových a budem im Bohom. A poznajú, že ja som Hospodin, ich Boh, ktorý som ich vyviedol z egyptskej zeme, aby som býval v ich strede, ja Hospodin, ich Boh"* (2 Moj 29,43-46; tiež 3 Moj 26,11.12).

Zámerom nebolo, aby Boh býval medzi nimi jednoducho a len tak, že uprostred izraelského tábora bude postavený svätostánok. Izrael urobil túto veľkú chybu v chápaní svätostánku a takmer celkom stratil zo zreteľa skutočný účel svätyne. Keď bol svätostánok zhotovený a postavený uprostred ich tábora, mnohí Izraeliti predpokladali, že to stačí. Domnievali sa, že to je spôsob, ako bude Boh prebývať medzi nimi.

Je pravda, že Boh býval vo svätyni ako Šekinah. Ale svätyňa s jej veľkolepým zariadením, stojaca uprostred tábora – to nebolo všetko. Okrem nádhernej stavby a jej zariadenia tam boli obeť ľudí a obeť za ľudí. Boli tam kňazi vo svojej ustavičnej službe a veľkňaz vo svojej svätoslužbe. Bez nich by bola táto svätyňa pre Izrael prakticky prázdna vec, hoci v nej býval Hospodin.

A aký bol zmysel a zámer týchto vecí? Nože sa pozrime: keď niektorý Izraelita „urobil čosi proti niektorému Hospodinovmu prikázaniu ohľadom vecí, ktoré by sa nemali robiť“ a bol teda „vinný“, potom „z vlastnej slobodnej vôle“ priniesol k dverám svätostánku svojho obetného baránka. Skôr, ako bol baránok obetovaný, ten, ktorý ho priviedol, položil ruky na jeho hlavu a vyznal svoje hriechy a "bolo prijaté urobiť zmierenie za neho". Potom ten, ktorý baránka priviedol a vyznal svoje hriechy, baránka zabil. Jeho krv bola zachytená do nádoby. Trochou krvi sa pokropilo okolie oltára na spaľované obeť, ktorý bol pri dverách do svätostánku; trochu z nej sa dalo *"na rohy oltára, na ktorom sa kadí kadivo voňavých vecí pred Hospodinom, ktorý to oltár je v stáne zhromaždenia"*, trochu z nej sa pokropilo

"sedemkrát pred Hospodinom pred oponou svätyne" a celý zvyšok sa vylial "k základu oltára na zápaly, ktorý je pri dverách stánu zhromaždenia" (3 Moj 4,6.7). Samotný baránok bol spálený na oltári pre spaľované obete. A o celej tejto službe je na záver napísané: "A kňaz pokryje na ňom [urobí zmierenie za] jeho hriech, ktorým zhrešil, a odpustí sa mu" (3 Moj 4,35). Aj pre prípad hriechu a vyznania celého zhromaždenia bola podobná služba; vykonávala sa ustavične, ráno a večer, v záujme celého zhromaždenia. Ale či už boli služby individuálne alebo všeobecné, na záver bolo vždy vyhlásené: "Kňaz urobí zmierenie za neho [alebo nich] a bude mu odpustené" (pozri 3 Moj, 1-5).

Kolobeh svätyňovej služby sa dokončoval každý rok. A ten deň, desiaty deň siedmeho mesiaca, bol zvláštnym „dňom zmierenia“ alebo očistenia svätyne. V ten deň sa služba ukončila v svätyni svätých. Ten deň bol „raz každý rok“, keď „samotný Veľkňaz“ vošiel do svätyne svätých. A o veľkňazovi a jeho službe v ten deň je napísané: "A urobí zmierenie za svätú svätyňu i stán zhromaždenia i oltár. A urobí zmierenie (pokryje hriech) i za kňazov i všetok ľud zhromaždenia" (3 Moj 16,2-34; Žid 9,2-8).

Služby v svätyni, prinášanie obetí a služba kňazov a samotných veľkňazov, bola teda na zmierenie, odpustenie a odstránenie hriechov ľudu. Kvôli hriechu a vine, kvôli tomu, že „spravili niečo proti niektorému z prikázaní Hospodinových ohľadom vecí, ktoré sa nemali robiť“, muselo sa urobiť zmierenie a získať odpustenie. Zmierenie (angl. atonement) je doslova jednotnosť (at-one-ment). Hriech a vina ich odlúčili od Boha. Týmito službami sa stali jedno (at-one) s Bohom. Odpustiť (angl. forgive) je doslovne „dať za“ (give-for). Odpustiť hriech znamená „dať za hriech“. Odpustenie hriechu prichádza jedine od Boha. Čo dáva Boh, čo dal Boh za hriech? Dal Krista – a Kristus „dal sám seba za naše hriechy“ (Gal 1,4; Ef 2,12-16; Rim 5,8-11).

Preto keď jednotlivci alebo celé zhromaždenie Izraela zhrešili a túžili po odpustení, pred ich očami bol vyriešený celý problém a plán odpustenia, zmierenia a spásy. Obeť bola prinášaná s vierou v tú obeť, ktorú Boh už priniesol, keď dal svojho Syna za hriech. V tejto viere prijal Boh hriešnikov a oni za svoj hriech prijali Krista. Tak sa stali jedno s Bohom a tak Boh prebýval uprostred nich, čiže prebýval v každom srdci a zotrval v každom živote, aby srdce i život urobil "svätým, nevinným, bezúhonným a oddeleným od hriešnikov". Svätostánok bol umiestnený uprostred izraelského tábora ako príklad, podobenstvo a pripomienka pravdy, že Boh bude prebývať uprostred každého jednotlivca (Ef 3,16-19).

Niektorí z toho národa v každej dobe videli v svätyni túto veľkú spásnu pravdu. Ale Izraelu ako celku vo všetkých dobách táto myšlienka unikala. Zastavili sa pri predstave, že Boh prebýva vo svätostánku uprostred tábora, preto nedosiahli Jeho vlastnú osobnú prítomnosť, prebývajúcu v ich osobných životoch. Primerane tomu sa ich uctievanie stalo len vonkajším a formálnym, skôr než vnútorným a duchovným. Ich vlastné životy preto zostali nezmenené a nesväté. A tak tí, ktorí vyšli z Egypta postrádali tú veľkú vec, ktorú Boh pre nich mal a "popadali na púšti" (Žid 3,17-19).

Tú istú chybu urobil ľud po príchode do Kanaánu. Záviseli od Hospodina, prebývajúceho vo svätostánku a nechceli pripustiť, aby bol stánok s jeho službou prostriedkom Božieho prebývania v nich samých skrze vieru. Následkom toho bezbožnosť v ich životoch narastala. Boh preto dovolil zničenie svätostánku a upadnutie Božej truhly zmluvy do zajatia pohanov (Jer 7,12; 1 Sam 4,10-22), aby sa Ho ľud naučil chápať, hľadať a uctievať individuálne a aby tak býval s nimi osobne.

Svätostánok s jeho službami obnovil u Izraelitov po asi storočnej neprítomnosti Dávid. Neskôr bol prenesený do veľkého chrámu, postaveného Šalamúnom. Lenže jeho pravý účel postupne zišiel z očí. Formalizmus a s ním spojená bezbožnosť v Izraeli stále viac narastali, až bol Hospodin donútený zvolať: "Nenávidím, zavrhol som vaše sviatky a nezavoniam vaše slávnostné zhromaždenia. Lebo ak mi aj budete obetovať zápalné obete a svoje obilné dary obetné, nebudú mi príjemné, a na pokojné obete vášho vykrmeneho dobytku sa nepozriem.

Odstráň odo mňa hukot svojich piesní, ani hudbu tvojich hárf nechcem počuť. A tak nech sa valí súd ako vody a spravodlivosť ako nevysychajúci potok mocný" (Ámos 5,21-24).

Aj v Judsku bol nútený vysloviť prostredníctvom Izaiáša podobnú žiadosť: *"Počujte slovo Hospodinovo, vy, kniežatá Sodomy; pozorujte ušami zákon nášho Boha, vy, ľud Gomory! Načo mi je to množstvo vašich bitných obetí? hovorí Hospodin. Nasýtil som sa zápalných obetí baranov i tuku vykrmeneho dobytká a krvi juncov, oviec a kôz nie som žiadostivý. Keď prichádzate, aby ste sa ukázali pred mojou tvárou, ktože to kedy vyhľadával z vašej ruky, aby ste šliapali moje nádvorie? Nedonášajte viacej obilných darov klamných: kadivo mi je ohavnosťou; čo do novmesiaca, soboty a zvolávania zhromaždenia, nemôžem znieť neprávosti ani sviatočného davu bezbožného. Vaše novmesiace a vaše výročité slávnosti nenávidí moja duša; stali sa mi bremenom: ustal som od nesenia. Preto keď rozprestierate svoje ruky, zakrývam svoje oči pred vami, ba i keď množíte modlitbu, nečujem; vaše ruky sú plné krvi. Umyte sa, očistite sa, odstráňte zlosť svojich skutkov pred mojimi očami, prestaňte zle robiť! Učte sa dobre robiť, hľadajte súd, dopomáhajte utlačenému k právu, súďte súd siroty, zastaňte sa práva vdovy. Nože podte a pravoťme sa potom! hovorí Hospodin: Keby boli vaše hriechy ako šarlát, budú biele ako sneh; keby boli červené ako červec, budú ako vlna" (Iz 1,10-18).*

Ale jeho prosby zostali nepovšimnuté. Izraeliti boli kvôli svojej bezbožnosti odvedení do zajatia a ich krajina bola ponechaná spustošená. Podobný osud visel nad Judskom. A predsa malo toto nebezpečenstvo hroziace Judsku tú istú veľkú príčinu, ktorú sa Hospodin vždy snažil naučiť národ a ktorú sa naučiť nevedeli: že totiž chrám a Božiu prítomnosť v ňom mali považovať za veľký záver, nielen za prostriedok skutočného zámeru, a síce, že pomocou chrámu a služby v ňom, prinášajúcej odpustenie a zmierenie, chce Ten, ktorý v chráme prebýva, bývať v nich samých. A tak sa Pán znovu pravotil so svojím ľudom cez Jeremiáša, aby ich zachránil pred touto chybou a dal im vidieť a prijať veľkú pravdu o skutočnom význame a zámere chrámu a chrámovej služby.

Tak povedal: *"Hľa, vy sa nadejete na lživé slová, bez toho, že by prospeli. Či azda budete kradnúť, zabíjať, cudzoložiť, prisahať falošne, kadieť Bálovi a chodiť za inými bohmi, ktorých neznáte a potom prídete a postavíte sa pred mojou tvárou v tomto dome, nad ktorým je menované moje meno, a poviete: Sme vytrhnutí; aby ste mohli páchať všetky tie ohavnosti? Či je tento dom, nad ktorým je menované moje meno, pelešou lotrov vo vašich očiach? Hľa, ja to vidím, hovorí Hospodin. Lebo nože choďte na moje miesto, ktoré je v Šíle, kde som bol dal tam na počiatku bývať svojmu menu, a vidzte, čo som mu učinil pre zlosť svojho ľudu Izraela! A tak teraz pretože páchate všetky tie skutky, hovorí Hospodin, a pretože som vám hovoril vstávajúc skoro za rána a hovoriac znova a znova, a nepočuli ste, a keď som vás volal, nezvali ste sa, preto učiním domu, nad ktorým je menované moje meno, na ktorý sa vy nadejete, a miestu, ktoré som vám dal i vašim otcom, ako som učinil Šílu. A odvrhnem vás preč od svojej tváre ako som odvrhol všetkých vašich bratov, všetko semeno Efraimovo. A ty sa nemodli za tento ľud ani nepozdvihuj za nich prosebného kriku a modlitby, ani nedobíjaj do mňa, lebo ťa nevypočujem" (Jer 7,8-16). „Oj, aby moja hlava bola vodou a moje oko prameňom slz, aby som oplakával vo dne i v noci pobitých dcéry svojho ľudu! Oj, aby som mal na púšti príbytok počestných na noc, aby som opustil svoj ľud a odišiel od nich! Lebo všetci sú cudzoložníkmi, zberbou spreneverilcov. Naťahujú svoj jazyk sťa svoje lučište ku ľži. Ale nie za pravdu sú oni mocní v zemi, lebo idú zo zlého do zlého a mňa neznajú, hovorí Hospodin" (Jer 9,1-3).*

Čo konkrétne boli tie „lživé slová“, v ktoré títo ľudia verili? Tu sú: *"Nenadejte sa na lživé slová, že vraj chrám Hospodinov, chrám Hospodinov, chrám Hospodinov je to" (Jer 7,4).* Je teda dokonale jasné, že hoci ľud prechádzal rôznymi formami bohoslužby a chrámovej služby, bola to pre nich len a len forma. Zmysel chrámu a služieb v ňom im načisto unikali. Božím výhradným zámerom bolo zmeniť a posvätiť životy ľudí tým, že bude prebývať v nich

osobne. Všetko toto nepochopili a stále viac sa prejavovala bezbožnosť ich vlastných srdc. Kým boli ich srdcia a životy nezmenené a nesväté, všetky ich obete, uctievanie a modlitby boli len výsmechom a rámusom.

Preto sa "slovo stalo k Jeremiášovi od Hospodina povediac: *Postav sa v bráne domu Hospodinovho a budeš tam volať toto slovo a povieš: Počujte slovo Hospodinovi, celý Júda, všetci, ktorí vchádzate týmito bránami klaňať sa Hospodinovi! Takto hovorí Hospodin zástupov, Boh Izraelov: Čiňte tak, aby vaše cesty a vaše skutky boli dobré, a učiním to, aby ste bývali na tomto mieste. Nenadejte sa na lživé slová, že vraj chrám Hospodinov, chrám Hospodinov, chrám Hospodinov je to. Lebo ak naozaj budete činiť tak, aby vaše cesty a vaše skutky boli dobré, ak naozaj budete konať súd medzi mužom a medzi jeho blíznym, ak neutisknete pohostína, siroty a vdovy a nijakým činom nevylejete nevinnej krvi na tomto mieste a za inými bohmi nepôjdete sebe na zlé, vtedy spôsobím to, že budete bývať na tomto mieste, v zemi, ktorú som dal vašim otcom od veku a až na veky"* (Jer 7,1-7).

Národ namiesto toho, aby Bohu dovolil naplniť Jeho veľký zámer chrámu a jeho služieb v nich samých, načisto ten zámer zvrátil. Namiesto toho, aby dovolili, že by ich chrám a jeho služby, ktoré Boh vo svojom milosrdenstve umiestnil doprostred nich, naučili, že On v pravde bude prebývať medzi nimi prebývaním v ich srdciach a posväcovaním ich životov, vylúčili celý tento pravý účel chrám a jeho služieb a všetko to zvrátili na celkom nesprávny zámer posväcovania najtrestuhodnejšej bezbožnosti a prikrývania hlbokaj, temnej nesvätosti.

Na taký systém nebolo iného lieku ako skaza. Mesto bolo preto obľahnuté a dobyté pohanmi. Chrám, ich „svätý a nádherný dom“, bol zničený. Z mesta a chrámu zostala kopa spálených a sčernalých rozvalín. Ľudia boli odvedení ako zajatci do Babylona, kde v žiali a s pocitom hlbokaj a veľkej straty hľadali, našli a uctievali Hospodina spôsobom, ktorý tak zmenil ich životy, že keby tak boli konali, keď chrám ešte stál, bol by stál naveky (Ž 137,1-6).

Boh ich priviedol naspäť z Babylona ako pokorný a zmenený ľud. Jeho svätý chrám bol znovu postavený a služby v ňom sa obnovili. Ľud opäť býval vo svojom meste a krajine. Lenže zase prišlo odpadnutie. Smerovanie bolo opakované to isté, takže keď prišiel Ježiš, veľký stred chrámu a jeho služieb, do svojho vlastného, prevládli staré pomery (Mt 21,12-13; 23,13-32). Vo svojich srdciach Ho prenasledovali a stíhali až na smrť a predsa boli zvonku takí svätí (?), že nemohli prekročiť prah Pilátovej súdnej siene, "aby sa nepoškrvnili" (J 18,28)!

A Hospodinova výzva k ľudu bola stále tá istá ako kedysi – aby našli význam chrámu a jeho služieb vo svojich vlastných osobných životoch a boli tak zachránení pred osudom, ktorý stíhal ich národ počas celých jeho dejín kvôli jednej a tej istej veľkej chybe, ktorú ustavične opakovali. V súlade s tým povedal Ježiš jedného dňa v chráme prítomnému zástupu: "Zborte tento chrám a ja ho za tri dni postavím. Židia však riekli: Štyridsaťšesť rokov stavali tento chrám, a ty ho postavíš za tri dni? Ale on hovoril o chráme svojho tela" (J 2,19-21). Keď Ježiš v chráme takto hovoril ľudu, odvolávajúc sa na „chrám svojho tela“, stále sa ešte usiloval, tak ako počas celej ich histórie, aby pochopili, že veľkým zámerom chrámu a jeho služieb bolo vždy to, aby prostredníctvom tam vykonávanej služby Boh prebýval a prechádzal sa v nich samotných, tak ako prebýval v chráme, posväcujúc svoj prítok v nich, tak ako Jeho prebývanie v chráme posväcovalo to miesto, takže ich telá by boli vďaka Božiemu prebývaniu a kráčaniu v nich skutočnými chrámami živého Boha (2 Kor 6,16; 1 Kor 3,16.17; 3 Moj 26,11.12; 2 Sam 7,6.7).

A oni stále nechceli vidieť túto pravdu. Nechceli byť zmenení. Nechceli, aby sa zámer svätejne naplnil v nich, aby v nich Boh prebýval. Odmietli Toho, kto im prišiel osobne ukázať tento skutočný cieľ a pravú Cestu. Preto znovu nebolo iného lieku ako skaza. Ich mesto opätovne obsadili pohanovia. A ich chrám, ich „svätý a nádherný dom“, bol znovu vypálený. Opäť šli do zajatia a boli naveky rozprášení, aby boli len "tulákmi medzi národmi" (Hoz 9,17).

Znovu zdôraznime, že pozemská svätyňa, pozemský chrám so svojimi službami bol len podobenstvom pravého, ktorý sa so svojou službou vtedy nachádzal v nebi. Keď bola predstava svätyne pre Izrael po prvýkrát ukázaná Mojžišovi, Hospodin mu povedal: "*Hľad'... aby si učinil všetko podľa vzoru, ktorý ti bol ukázaný na vrchu*" (Žid 8,5; 2 Moj 25,40; 25,30; 27,8). Svätyňa na zemi bola preto symbolom pravej v tom zmysle, že bola jej zobrazením. Služba v pozemskej bola „obrazom pravej“ v tom zmysle, že bola „zobrazením“ pravej - "*obrazy vecí, ktoré sú v nebesiach*" (Žid 9,23.24).

Skutočná svätyňa, ktorej bola obrazom a ktorej originál znázorňovala, vtedy existovala. Ale v temnote a zmätku Egypta zabudol Izrael na tento pôvodný úmysel, tak ako aj na mnohé iné veci, ktoré boli jasné Abrahámovi, Izákovi a Jákobovi. A týmto podobenstvom im chcel Boh dať poznanie pravého. Preto to nebolo podobenstvo v tom zmysle, že by zobrazovalo niečo, čo má prísť alebo čo ešte neexistuje, ale bolo viditeľným znázornením toho, čo vtedy existovalo, ale bolo neviditeľné.

A všetkým týmto Boh naveky zjavoval im a všetkým ľuďom, že kňazstvom a službou Krista v pravej svätyni alebo chráme, ktorý je na nebi, prebýva Boh medzi ľuďmi. Ukazoval im, že v tejto viere Ježiša, v odpustení hriechov a zmierení sa slúži ľuďom, takže Boh prebýva v nich a prechádza sa v nich. On je ich Bohom a oni Jeho ľuďom a tak sú oddelení od všetkých ľudí, ktorí sú na tvári zeme – oddelení pre Boha ako jeho vlastní praví synovia a dcéry, ktorí majú byť budovaní do dokonalosti v poznaní Boha (2 Moj 33,15.16; 2 Kor 6,16-18; 7,1).

12. Dokonalosť

Veľkou myšlienkou a zámerom pravej svätyne, jej kňazstva a služby je prebývanie Boha v srdciach ľudí. A čo je veľkou myšlienkou a zámerom Jeho prebývania tam? Odpoveďou je dokonalosť. Morálna a duchovná dokonalosť veriaceho.

Uvažujme o tomto: na záver 5. kapitoly listu Židom, hneď po vyhlásení, že Kristus, "*súc zdokonalený stal sa všetkým, ktorí Ho poslúchajú, pôvodcom večného spasenia, nazvaný súc od Boha veľkňazom podľa poriadku Melchizedekovho*" (5,9.10), je napísané: "*Preto,*" čiže z tohto dôvodu, "*zanechajúc počiatky učenia o Kristovi nesme sa k dokonalosti*" (Žid 6,1).

Ďalej je ukázané, že dokonalosť sa získava len cez kňazstvo Melchizedeka. A je ukázané, že to tak bolo vždy a že levítske kňazstvo bolo len dočasné a predstavovalo Melchizedekovo kňazstvo. Hneď nato, pri diskusii o levítskom kňazstve je napísané: "*Ak teda bolo dokonalenie levítskym kňazstvom – lebo izraelský ľud dostal na jeho základe zákon – načo bolo potom ešte treba, aby povstal iný kňaz, podľa poriadku Melchizedekovho, a nie aby sa volal podľa poriadku Áronovho?*" (Žid 7,11). A znovu v tej istej súvislosti: "*Lebo zákon nezdokonalil ničoho, ale uvedenie lepšej nádeje, ktorou sa blížime Bohu*" (19. verš).

Vďaka týmto textom Písma je dokonale jasné, že kňazstvo a služba Krista ponúkajú dokonalosť veriaceho, ktorá sa pomocou nej dosahuje.

Ale ani toto nie sú všetky slová o tejto myšlienke. Pretože – ako už bolo citované v popise svätyne a jej služby – je povedané, že to "*bolo podobenstvom na terajší čas, v ktorom sa donášajú v obeť dary a obete, ktoré nemôžu v svedomí zdokonaľiť toho, kto svätoslúži*" (9,9). Bol to veľký nedostatok, že nič z tohto nemohlo urobiť dokonalým toho, kto vykonával službu. Veľkou myšlienkou a cieľom toho všetkého je to, že Kristovo kňazstvo a služba v pravej svätyni môžu zdokonaľiť a aj zdokonaľia toho, kto vierou vstupuje do služby.

Tá pozemská služba "*nemohla v svedomí zdokonaľiť toho, kto svätoslúžil*". "*Ale keď prišiel Kristus, veľkňaz budúceho dobrého, väčším a dokonalejším stánom, nie učeným rukou, to jest nie stánom tohto stvorenia, ani nie krvou kozlov a teliat, ale svojou vlastnou vošiel raz navždy do svätyne vynájduc večné vykúpenie pre nás*" (Žid 9,11.12). Táto svätyňa,

kňazstvo, obeť a služba Krista zdokonalia vo večnom vykúpení každého, kto vierou vstupuje do služby a prijíma tak to, čo má táto služba po zriadení dávať.

Ďalej: "*Lebo ak krv kozlov a býkov a popol jalovice, kropiaci zobecných, poškrvnených, posväcuje na čistotu tela, o koľko viacej krv Kristova, ktorý skrze večného Ducha obetoval sám seba bezvadného Bohu, očistí vaše svedomie od mŕtvych skutkov, aby ste svätoslúžili živému Bohu?*" (9,13-14). Krv býkov a kozlov a popol jalovice kropiace nečistého v levítskej službe a v pozemskej svätyni skutočne posväcovali na očistenie tela: lebo to ustavične hlása slovo o tom. A keď je to tak, "*o koľko viacej krv Kristova, ktorý skrze večného Ducha obetoval sám seba bezvadného Bohu*" posväťí na očistenie ducha a "*očistí vaše svedomie od mŕtvych skutkov, aby ste svätoslúžili živému Bohu*".

Čo sú to mŕtve skutky? Smrť samotná je dôsledkom hriechu. Mŕtve skutky sú teda činy, ktoré majú v sebe hriech. Očistenie svedomia od mŕtvych skutkov je potom také úplné očistenie duše od hriechu krvou Krista, skrze večného Ducha, že hriech nebude mať miesto v živote a skutkoch veriaceho; skutky budú iba skutkami viery a život bude len životom viery a bude tak len pravou a čistou „službou živého Boha“.

Znovu je napísané: "*Lebo zákon majúc iba tónu budúceho dobrého, nie sám obraz vecí, nemôže nikdy obeťami, tými istými každého roku, ktoré ustavične donášajú, zdokonaľiť tých, ktorí prichádzajú. Lebo či by ich už neboli prestali donášať preto, že by už tí, ktorí svätoslúžia, raz očistení, nemali nejakého svedomia hriechov? Ale v nich leží upomienka na hriechy, rok po roku. Lebo nie je možné, aby krv býkov a kozlov odňala hriechy*" (Žid 10,1-4).

To znovu ukazuje, že hoci bola dokonalosť cieľom celej služby, vykonávanej pod zákonom, predsa sa žiadnym z tých úkonov nedosiahla. Všetko to boli jednoducho podobenstvá pre terajší čas, podobenstvá o službe a kňazstve, ktorými sa dospeje k dokonalosti, čiže o službe a kňazstve Krista. Tie obete nemohli zdokonaľiť tých, ktorí prichádzali. *Skutočná obeť a pravá služba v "svätyni a pravom svätostánku"* zdokonaľuje tých, ktorí tam prichádzajú a táto dokonalosť spočíva v tom, že veriaci "*už nemá vedomie hriechov*".

Ale pretože je „nemožné“, aby krv býkov a kozlov snímala hriechy, nebolo možné, hoci tie obete boli prinášané ustavične rok čo rok, aby očistili veriacich, takže by už nemali vedomie hriechov. Krv býkov a kozlov a popol jalovice kropiaci nečisté mohli a aj posvätili na očistenie tela, ale len tela. A i toto bolo "len podobenstvom pre terajší čas" o „krvi Kristovej“, ktorá oveľa viac očisťuje veriacich, ktorí už nemajú vedomie hriechov.

"*Preto vchádzajúc do sveta hovorí: Obete a posvätného daru si nechcel, ale si mi ustrojil telo. V zápalných obetiach ani v obetiach za hriech si nemal záľuby. Vtedy som povedal: Hľa, idem – v záhlaví knihy je napísané o mne – aby som činil, ó, Bože, tvoju vôľu. Keď tu vyššie hovorí: Obetí a posväteného daru a zápalných obetí ani obetí za hriech si nechcel ani si v nich nemal záľuby, v obetiach, ktoré sa donášajú podľa zákona, potom riekol: Hľa, idem, činiť, ó, Bože, tvoju vôľu. Ruší prvé, aby postavil druhé*" (Žid 10,5-9).

Sú tu spomenuté dve veci: "prvé" a "druhé". O čo ide? Čo je „prvé“ a čo „druhé“? Tými dvomi spomínanými vecami sú obeť, spaľované obete a obete za hriech (všetko v jednom) a Božia vôľa. Obete, spaľované obete a obete za hriech (všetko v jednom) sú „prvé“ a „Božia vôľa“ je „druhá“. "*Ruší prvé, aby postavil druhé.*" Čiže ruší obete, spaľované obete a obete za hriech, aby mohol ustanoviť Božiu vôľu. A Božou vôľou je „vaše posvätenie“ a vaša dokonalosť (1 Tes 4,3; Mt 5,48; Ef 4,8.12.13; Žid 13,20.21). To by sa však nikdy nedalo dosiahnuť tými obeťami, spaľovanými obeťami a obeťami za hriech, ktoré prinášalo levítske kňazstvo – nemohli zdokonaľiť tých, ktorí k nim prichádzali. Lebo je nemožné, aby krv býkov a kozlov snímala hriech.

Vôľou Božou je posvätenie a dokonalosť veriaceho; Božou vôľou je, aby veriaci v neho boli takí očistení, že by nemali vedomie hriechov. A pretože služba a obete v tejto

pozemskej svätyni to nemohli urobiť, On to všetko zrušil, aby ustanovil Božiu vôľu, "v ktorej sme posvätení donesenou obeťou tela Ježiša Krista, raz navždy" (10,10).

Božou vôľou je "vaše posvätenie." Posvätenie je skutočné zachovávanie všetkých Božích prikázaní. Inými slovami to chce povedať, že Božou vôľou pre človeka je, aby sa Jeho vôľa dokonale naplnila v človeku. Jeho vôľa je vyjadrená v Jeho zákone desiatich prikázaní, ktorý je „celou povinnosťou človeka“. Tento zákon je dokonalý a dokonalosť povahy je dokonalým vyjadrením tohto zákona v živote veriaceho v Boha. Skrže tento zákon je poznanie hriechu. A všetci zhrešili a nemajú Božiu slávu – nemajú túto dokonalosť povahy.

Obete a služba v pozemskej svätyni nemohli sňať hriechy ľudí a tak ich doviest' k tejto dokonalosti. Ale obeť a služba pravého Veľkňaza v svätyni a pravom svätostánku to dokázu. Úplne snímajú každý hriech. A veriaci je očistený tak ozajstne, že už nemá vedomie hriechov. Kristus svojou obeťou a službou odňal obeť a službu, ktoré nikdy nemohli sňať hriechy, a svojím dokonalým činením Božej vôle nastolil Božiu vôľu, "v ktorej sme posvätení donesenou obeťou tela Ježiša Krista, raz navždy" (Žid 10,10).

V tej predošlej pozemskej svätyni a službe "každý kňaz stojí svätoslúžiac deň ako deň a často donáša tie isté obeť, ktoré nemôžu nikdy sňať hriechy". Ale v službe v svätyni a pravom svätostánku "tento Muž, donesúc jednu bitnú obeť za hriechy navždy sa posadil po pravici Božej. A teraz už len očakáva, až budú jeho nepriatelia položení za podnož Jeho nôh. Lebo jednou obeťou zdokonalil navždy tých, ktorí sa posväcujú" (Žid 10,11-14).

Dokonalosť v každom ohľade sa teda získava skrže kňazstvo, obeť a službu tohto nášho veľkého Veľkňaza po pravici trónu Veličenstva na nebesiach v Jeho službe v svätyni a pravom svätostánku, ktorý postavil Pán a nie človek. "A svedčí nám i Svätý Duch. Lebo potom, keď prv povedal: Toto je zmluva, ktorú uzatvorím s nimi po tých dňoch, hovorí Pán: Dám svoje zákony na ich srdcia a napíšem ich na ich mysle a na ich hriechy a na ich nepravosti viacej nikdy nespomeniem. A kde je toho odpustenie, tam viacej netreba obeť za hriech" (Žid 10,15-18).

A toto je tá "nová a živá cesta", ktorú Kristus skrže telo "posvätil pre nás" – pre celé ľudstvo – a ktorou môže každý človek vstúpiť do svätyně svätých – najsvätejšieho zo všetkých miest, najsvätejšej zo všetkých skúseností, najsvätejšieho zo všetkých vzťahov, najsvätejšieho zo všetkého žitia. Túto novú a živú cestu "posvätil pre nás skrže telo", čiže prišiel v tele, stotožnil sa s ľudstvom v tele a pre nás, ktorí sme v tomto tele, posvätil cestu odtiaľ, kde sme, tam, kde je teraz On, po pravici trónu Veličenstva na nebesiach v svätyni svätých.

Keď Kristus prišiel v tele – stal sa vo všetkom podobným nám a bol pokúšaný vo všetkom ako my – stotožnil sa s každou ľudskou dušou tam, kde je. A odtiaľ posvätil pre tú dušu novú a živú cestu cez všetky premeny a zážitky celého života, ba cez smrť a hrob do svätyně svätých po pravici Božej naveky.

Ó, tá posvätená cesta! Posvätená Jeho pokušeniami a útrapami, Jeho modlitbami a slzami, Jeho svätým životom a obetnou smrťou, Jeho triumfálnym vzkriesením a slávnym nanebovstúpením a Jeho víťazoslávnym vstupom do svätyně svätých, po pravici trónu Veličenstva na nebi!

A túto „cestu“ posvätil pre nás. On, ktorý sa stal jedným z nás, urobil túto cestu našou cestou, patrí nám. Každého človeka obdaril Božím právom kráčať po tejto posvätenej ceste a keď to sám urobil v tele – v našom tele – umožnil, áno, skutočne nás uistil, že každý človek môže po tej ceste kráčať, vo všetkom, čím tá cesta je a vstúpiť po nej plne a slobodne do svätyně svätých.

On, ako jeden z nás, v našej ľudskej prirodzenosti, slabý ako my, obťažovaný hriechmi sveta, v našom hriešnom tele, v tomto svete, po celý život, žil „svätým, nevinným, nepoškvrneným, od hriešnikov oddeleným“ životom a „stal sa“ a vystúpil „vyššie na nebesia. A týmto urobil a posvätil cestu, ktorou – v Ňom – môže každý veriaci na tomto svete a po

cely život žiť svätým, nepoškvrneným, od hriešnikov oddeleným životom a následkom toho sa s Ním stať vyšším ako nebesia.

Cieľom kresťana je dokonalosť, dokonalosť povahy, dokonalosť získaná v ľudskom tele na tomto svete. Kristus ju získal v ľudskom tele v tomto svete a tak vytvoril a posvätil cestu, ktorou ju - v Ňom - môže dosiahnuť každý veriaci. Keď ju Kristus dosiahol, stal sa naším veľkým Veľkňazom, aby nám svojou kňazskou službou v skutočnej svätyni umožnil dospieť k nej.

Cieľom kresťana je dokonalosť – a Kristovo veľkňazstvo a služba v pravej svätyni je jedinou cestou, ktorou môže ktorákoľvek duša dospieť k tomuto skutočnému cieľu na tomto svete. *"Tvoja cesta, ó, Bože, je svätá"* (Ž 77,14).

"Keď teda máme, bratia, smelosť do vchodu do svätyně v krvi Ježišovej, ktorý to vchod nám vysvätil ako cestu novú a živú cez oponu, to jest cez svoje telo – a veľkého kňaza nad domom Božím, pristupujme s pravdivým srdcom v plnej istote viery, majúc pokropené srdcia a tak očistené od zlého svedomia a telo umyté čistou vodou" a "držme sa vyznania nádeje neochvejne, lebo je verný Ten, ktorý zaslúbil" (10,19-23).

"Lebo ste nepristúpili k hmatateľnému vrchu a horiacemu ohňom, k mrákave, tme, víchrici, k zvuku trúby a hlasu slov, čo tí, ktorí ho počuli, prosili, žeby im viacej nebolo hovorené slovo.... Ale ste pristúpili k vrchu Sionu a k mestu živého Boha, k nebeskému Jeruzalemu a k myriádám anjelov, k slávnostnému zhromaždeniu a k zboru prvorodených, ktorí sú zapísaní v nebesiach a k Bohu sudcovi všetkých a k duchom spravodlivých zdokonalených a k prostredníkovi novej zmluvy Ježišovi a ku kropeniu krvi, ktorá hovorí lepšie než Ábelova" (Žid 12,18.19.22-24).

Ó, potom: *"Hľadte, aby ste neodbyli Toho, ktorý hovorí! Lebo ak tamtí neušli odbyjúc toho, ktorý hovoril na zemi slová božského zjavenia, tým menej my, ktorí sa odvraciamy od Toho, ktorý hovorí z neba"* (Žid 12,25).

13. Priestupok a ohavnosť pustošenia

Taká je obeť, kňazstvo a služba Krista v Jeho službe v svätyni a pravom svätostánku, ktoré postavil Pán a nie človek. Také je vyhlásenie v knihe Židom o pravde, význame a účinnosti obete, kňazstva, svätyně a Kristovej služby.

Ale túto veľkú pravdu nenachádzame len v liste Židom. Hoci inde nie je uvedená tak priamo alebo tak úplne ako práve tu, rozpoznávame ju v celom Novom Zákone práve tak skutočne ako je svätýňa a služba levítskeho kňazstva rozpoznávaná všade v Starom Zákone, hoci na iných miestach sa o nej nehovorí tak priamo alebo úplne ako v knihe Exodus a Leviticus (2. a 3. Mojžišova).

Hneď v prvej kapitole poslednej knihy Nového zákona je vidno *"podobného Synovi človeka"* (Zj 1,13), odetého v rúchu veľkňaza. Aj uprostred trónu a cherubínov a starších bolo vidno *"Baránka akoby zabitého"* (Zj 5,6). Tiež tam bolo vidno zlatý oltár a kohosi so zlatým kadidlom obetujúceho kadidlo, ktoré s modlitbami svätých stúpalo pred Bohom. Bolo tam vidno sedem ohnivých lúčov horiacich pred trónom. Bolo tam vidieť Boží chrám v nebi - *"chrám stánku svedectva"*. Je tam zaslúbené a vyhlásené, že tí, ktorí majú účasť na prvom vzkriesení a nad ktorými druhá smrť nemá moci, *"budú kňazmi Boha a Krista a budú s ním kraľovať tisíc rokov"* (Zj 20,6) v tom kňazstve. A keď sa prvé nebo a prvá zem pominú a už sa pre ne nenájde miesto, a nové nebo a nová zem budú vnesené so svätým mestom zostupujúcim z neba od Boha, svätostánok Boží s ľuďmi, Boh prebývajúcim s nimi, oni ako jeho ľud a sám Boh s nimi ako ich Boh; keď zotrie všetky slzy z ich očí a smrti už viac nebude, ani smútku, ani plaču, ani bolesti a predošlé veci sa pominú, vtedy, a nie dovtedy, je bude o Božom meste vyhlásené: *"Chrám som nevidel v ňom"* (Zj 21,22).

Je teda isté, že i v tomto systéme je kňazstvo, kňazská služba i svätyňa, tak ako v starom. Ba ešte správnejšie: lebo hoci v starom systéme bola svätyňa, kňazstvo i služba, všetko to bolo len podobenstvo pre terajší čas – zobrazenie toho, čo je teraz pravdou a čo je v nebi.

Toto pravé kňazstvo, služba a svätyňa Krista v nebi sú v Novom zákone príliš jasné, než aby sa dali poprieť. A napriek tomu sa na ne skoro nikdy nemyslí. Sú takmer neznáme a v dnešnom kresťanskom svete v ne dokonca sotva veria.

Prečo je to tak a ako sa to mohlo vôbec stať? Má to svoju príčinu. Hovorí nám o nej Písmo a fakty to dokazujú.

V 7. kapitole knihy Daniel videl prorok vo videní štyri nebeské vetry vyrútiť sa na Veľké more *"a štyri veľké zvieratá vystupovali z mora, rozdielne jedno od druhého. Prvé bolo ako lev a malo krídla orla"*, čo symbolizuje svetové kráľovstvo Babylona. Druhé bolo ako medveď, ktorý sa vyzdvihol na jeden bok a v papuli mal tri rebrá – symbolizuje spojené svetové kráľovstvo Médska a Perzie. Tretie bolo ako leopard so štyrmi hlavami a štyrmi vtáčimi krídlami, čo symbolizovalo svetovládu Alexandra Veľkého a Grécka. Štvrté zviera bolo *"strašné a hrozné a veľmi silné, ktoré malo veľké železné zuby; žralo a krúšilo a ostatok šliapalo svojimi nohami a to bolo odlišné od všetkých zvierat, ktoré sa boli zjavili pred ním, a malo desať rohov"* (Dan 7,7). Toto veľké zviera symbolizovalo svetovú ríšu Ríma, odlišnú od tých pred ňou. Lebo pôvodne to nebolo kráľovstvo alebo monarchia, ale republika. Desiat rohov symbolizovalo desať kráľovstiev, ktoré boli po zrušení tej ríše zriadené na území Západného Ríma.

Prorok potom hovorí: *"Pozoroval som jeho rohy [desať rohov], a hľa, iný roh malý vystúpil medzi nimi, a tri z prvých rohov boli vyvrátené pred ním od koreňa a hľa, oči boli na tom rohu ako oči človeka a ústa, ktoré vraveli veľké veci"* (Dan 7,8). Prorok videl tento malý roh a uvažoval o ňom, až kým *"zasadol súd a boli otvorené knihy"* (Dan 7,10). A keď sa tak stalo, hovorí: *"Vtedy som pozrel a hľadel som pre hlas veľkej reči, ktorú hovoril roh, a hľadel som, až bolo zviera zabitá a jeho telo zahubené a dané, aby ho spálil oheň"* (Dan 7,11).

Všimnite si pozoruhodnú zmenu vo vyjadrovaní v tomto druhom vyhlásení. Prorok jasne videl malý roh, odkedy povstal, až do času, keď *"zasadol súd a boli otvorené knihy"*. Vtedy spozoroval malý roh a práve teraz, hlavne *"pre hlas veľkej reči, ktorú hovoril roh"*. A naďalej videl tú istú vec – ten istý malý roh – až do konca a až po jeho zhubu. Ale keď tá príde, nepopisuje to slovom, že malý roh bol zlomený alebo zničený, ale že *"zviera bolo zabitá a jeho telo zahubené a dané, aby ho spálil oheň"*.

To ukazuje, že malý roh je len ďalšou fázou pôvodného štvrtého – alebo strašného a hrozného – zvieratá, že v samotnej podstate, duchu a zámeroch je iba pokračovaním hrozného a strašného zvieratá, len v odlišnej podobe. A nakoľko štvrtá svetová mocnosť, hrozné a strašné zviera vo svojej pôvodnej podobe bol Rím, tak malý roh je svojím účinkovaním len pokračovaním Ríma – ducha a pôsobenia Ríma, v tejto podobe.

Vysvetlenie tohto, dané v tej istej kapitole, potvrdzuje už uvedené. Lebo o tomto malom rohu je povedané, že bude *"rozdielny od predošlých"*, že *"bude vravieť slová proti Najvyššiemu a unaví svätých Najvyšších a bude pomýšľať na to, že premení časy a zákon"* (Dan 7,24.25) Najvyššieho. Je tiež povedané, že *"ten roh viedol vojnu so svätými a premáhal ich, až prišiel Starodávny dní a daný bol súd svätým Najvyšších, a prišiel čas, a kráľovstvo prevzali svätí"* (Dan 7,21.22). Všetky tieto veci sú pravdivé a je to vonkoncom popis novodobého Ríma.

A všetko toto potvrdzuje samotný súčasný Rím. Lebo Leo Veľký bol pápežom od 440 po Kr. do 461 po Kr., presne vtedy, keď niekdajší Rím prežíval svoje posledné dni, keď rýchlo zanikal. A Leo Veľký vyhlásil v kázni, že bývalý Rím bol len zasľúbením novodobého; že sláva bývalého sa má napodobniť v katolíckom Ríme; že Romulus a Rémus boli predchodcami Petra a Pavla; že následníci Romula boli preto predchodcami Petrových

nástupcov a že tak ako niekdajší Rím vládol svetu, tak novodobý Rím, ktorý skrze Svätú Stolicu požehnal Petra ako hlavu sveta, bude vládnuť zemi. Toto Leovo poňatie z pápežstva nikdy nevymizlo. A keď len o pätnásť rokov neskôr Rímska ríša ako taká zanikla a skazu prežilo len pápežstvo a pevne zastalo miesto a moc v Ríme, toto Leovo chápanie sa podporovalo a presadzovalo ešte mocnejšie a s väčším presvedčením.

Túto predstavu rozvíjali zámerne a systematicky. Usilovne študovali Písma a dômyselne ich prevracali, aby ju udržali. Zvrátenou aplikáciou starozákonného levítskeho systému sa už upevnila autorita a večnosť rímskeho kňazstva.

"Biskupi si teraz [druhá časť 2. storočia] si želali, aby ich považovali za zhodných so židovským veľkňazom. O presbytroch sa povedalo, že prišli namiesto kňazov a diakonov urobili zhodnými s Levítmi. Podobne prirovnanie kresťanských obiet k židovským obetiam a obetám vytvorilo mnohé nepotrebné rituály a dekrétmi skazilo samotné učenie o svätej Večeri, ktoré sa v skutočnosti rýchlejšie, než by si niekto myslel, zmenilo na obeť."- Mosheims Ecclesiastical History, Cent. II, časť II, kap. II, par. 4; a kap. IV, par. 4.

Tak sa teda zvrátenými závermi „z Nového Zákona potvrdila autorita a večnosť samotného Ríma“. Dôvodil, že je len pravým pokračovaním pôvodného Ríma, na ktorom je založené pápežstvo, že všade tam, kde Nový zákon cituje alebo sa odvoláva na autoritu pôvodného Ríma, sa teraz myslí nový Rím, pretože ten je jediným pravým pokračovateľom pôvodného Ríma. Primerane tomu tam, kde Nový zákon prikazuje podriadenosť „existujúcim mocnostiam“ alebo poslušnosť „vládárom“, myslí tým pápežstvo, pretože jediná moc a jediní vládcovia, ktorí vtedy boli, boli rímski, a pápežská moc priamo nadväzovala na rímsku.

"Chopili sa každej pasáže, kde sa prikazuje poslušnosť existujúcim mocnostiam, citoval sa každý prípad, kde sa skutočne preukazovala poslušnosť cisárskym úradníkom. Zvláštny dôraz sa kládol na súhlas samotného Krista s rímskou vládou, ktorá pacifikovala svet skrze Augusta. Keďže sa narodil za čias zdaňovania, vzdal hold Cezárovi, keď Pilátovi povedal: 'Nemal by si nado mnou nijakú moc, keby ti to nebolo dané zhora' (J 19,11)" (Bryce). A pretože Kristus uznal autoritu Piláta, ktorý bol len predstaviteľom Ríma, kto by sa mal odvážiť prehliadať autoritu pápežstva, pravého pokračovateľa tej autority, ktorej sa podriadil dokonca Pán z neba?

Bolo len logickým vyvrcholením tejto domnienky, keď sa pápež Bonifác VIII. predviedol pred očami zástupu odetý v pancieri, s helmou na hlave a s pozdvihnutým mečom v ruke a vyhlásil: *"Niet iného Cézara, ani kráľa, ani cisára ako ja, Pápež a Nástupca apoštolov"* a keď ďalej ex cathedra vyhlásil: *"Preto prehlasujeme, určujeme a vyhlasujeme, že pre spásu je potrebné veriť, že každý človek je podriadený rímskemu pápežovi."*

Dostatočne to dokazuje, že malý roh zo 7. kapitoly Daniela je pápežský Rím, a že v duchu i zámere je úmyselne pokračovaním pôvodného Ríma.

Táto téma sa znovu objavuje v 8. kapitole Daniela. Prorok tam vo videní vidí najskôr barana s dvoma rohmi, ktoré boli vysoké, ale jeden bol vyšší ako druhý, čo bolo spôsobené tým, že zviera sa na jednom boku nadvihovalo vyššie než na druhom. Jasne to vyhlásil anjel a znamenalo to "kráľov Médska a Perzská." Prorok ďalej videl "kozla" prichádzajúceho zo západu na tvári celej zeme, ktorý sa nedotýkal zeme a medzi očami mal nápadný roh. Prevrhol barana, zlomil jeho dva rohy, zhodil ho na zem a pošliapal ho a nebolo nikoho, kto by mohol barana vyslobodiť z jeho ruky. Podľa anjelovho vyhlásenia to znamenalo "gréckeho kráľa: a veľký roh medzi jeho očami je prvý kráľ". Kozol veľmi zmohutnel a keď bol silný, nápadný roh sa zlomil a na jeho mieste vyšli štyri nápadné rohy smerom k štyrom nebeským vetrom. To podľa anjela znamenalo "z toho istého národa povstane štvoro kráľovstiev, ale nie v jeho [Alexandrovej] vlastnej sile" (Dan 8,22.24).

Prorok ďalej videl, ako z jednej časti takto rozdelenej Alexandrovej ríše "vyšiel jeden malý roh a stal sa až príliš veľkým smerom na juh a východ a ku Krásnej zemi" (Dan 8,9). Vymenované smery ukazujú, že jeho moc rástla a nadmieru silnela zo západu. Anjel vysvetlil,

že to znamená, že "na konci času ich kráľovstva, keď priestupníci doplnia svoju mieru, povstane kráľ s tvrdou tvárou a zbehlý v úkladoch" (Dan 8,23). "Zmohutnel až po nebeské vojsko a zvrhol niektorých z neho na zem i niektoré z hviezd a pošliapal ich" (8,10). "A jeho sila zmocnie, ale nie jeho vlastnou silou, a bude hubiť na podiv, a šťastne sa mu povedie, a vykoná všetko a zahubí mocných i ľud svätých. Pre jeho rozum bude sa mu dariť leŕ v jeho ruke, a zvelebí seba vo svojom srdci a že bude ubezpečený v pokoji, zahubí mnohých, ba ešte i na Knieža kniežat povstane ["odvážil sa až po knieža toho vojska" – 11. verš]; ale bude rozdrvený bez ľudského zásahu" (Dan 8,24.25).

Tento presný popis ukazuje, že malý roh z 8. kapitoly Daniela predstavuje Rím od času jeho rozmachu pri zničení Rímskej ríše až po koniec sveta, keď je "rozdrvený bez ľudského zásahu" kameňom "odtrhnutým z vrchu, bez rúk", ktorý potom rozbije na kusy a strávi všetky pozemské kráľovstvá (Dan 2,34.35.44.45).

Videli sme, že v 7. kapitole Daniela malý roh, hoci ako taký reprezentuje len neskoršiu fázu Ríma, predsa presne predstavuje Rím v oboch jeho fázach – Rím od počiatku do konca, pretože keď príde čas, že „malý roh“ bude zlomený a zničený, v skutočnosti bude "zviaza" "zabitý a jeho telo zahubené a dané, aby ho spálil oheň" (7,9). Tak myšlienka, ktorou sa končí príbeh o malom rohu v 7. kapitole Daniela, pokračuje v 8. kapitole odvolávkou na tú istú moc. V 8. kapitole Daniela pokrýva výraz „malý roh“ celý Rím v oboch jeho fázach, ako ukazujú záverečné vyjadrenia o „malom rohu“ v Dan 7 i výrazy "ohavnosť pustošenia" a "pustošiaca neprávosť", použité pre Rím v oboch jeho fázach (Dan 9,26.27; Mt 24,15; Dan 11,31; 12,11; 8,11.13) a ako je potvrdené učením a históriou samotného novodobého Ríma. Je to všetko jedno, až na to, že všetko to, čo je uvedené o niekdajšom Ríme, platí v zosilnenej miere aj pre Rím novodobý.

A teraz ďalej pouvažujme o výrazoch Písma v Dan 8, týkajúcich sa moci tohto malého rohu. V 11. a 25. verši je o nej povedané: "Zvelebí seba vo svojom srdci." "Odvážil sa až po [alebo proti] knieža toho vojska" a "i na Knieža kniežat povstane [alebo bude vládnuť v opozícii proti nemu]". Vysvetlenie nájdeme v 2 Tes 2, kde apoštol napráva nesprávne dojmy Tesalonických o okamžitom príchode Pána. Hovorí: "Nech vás nikto nezvedie nijakým spôsobom. Lebo najprv musí prísť odpadnutie a zjaviť sa človek neprávosti, syn zatratenia, ktorý sa protiví a povyšuje nad všetko, čo sa nazýva Bohom alebo čo sa uctieva, tak, že sa posadí do chrámu Božieho a bude sa vydávať za Boha. Nepamätáte sa, že som o tom už hovoril, keď som bol u vás?" (2 Tes 2,3-5).

Tento text Písma jasne popisuje tú istú mocnosť, ktorú predstavuje malý roh v Dan 8. Sú však aj iné úvahy, ktoré to ukazujú ešte úplnejšie. Hovorí, že keď bol v Tesalonike s bratmi, povedal im o týchto veciach, o ktorých teraz píše. V Sk 17,1-3, je záznam o Pavlovi, keď bol ešte s Tesalonickými: "Keď precestovali cez Amfipolis a Apollóniu, prišli do Tesaloniky, kde bola židovská synagóga. Pavel, ako zvyčajne, išiel medzi nich a po tri soboty viedol s nimi rozhovory o Písmach". A keď s nimi takto uvažoval z Písiem, povedal im o tomto odpadnutí, ktoré príde. O odpadnutí, v ktorom sa zjaví človek hriechu, tajomstvo neprávosti, syn odpadnutia, ktorý sa bude stavať proti Bohu a vyvyšovať sa nad všetko, čo sa nazýva Boh alebo čo sa uctieva, ba kladie na miesto Boha a vydáva sa za Neho.

Keď Pavel hovoril s Tesalonickými z Písiem, kde v Písme našiel zjavenie, z ktorého im to všetko mohol povedať, kým bol u nich? V 8. kapitole Daniela. Lebo v nej sú tie isté výrazy, ktoré používa v 2 Tes a o ktorých vraví: "Nepamätáte sa, že som s vami o tom už hovoril, keď som bol u vás?" (2,5). To určuje tento čas na poapoštolskú dobu, keď Rím zmohutnie "až po knieža toho vojska" a "proti Kniežatú kniežat" a priamo ho spája s odpadnutím, ktoré pápežstvo vyvolalo vo svojej novodobej a záverečnej fáze.

Prečítajme si 11. a 12. verš Dan 8 a jasne uvidíme, že toto je to miesto, kde Pavel našiel text, z ktorého učil Tesalonických o „mužovi hriechu“ a „tajomstve neprávosti“. "Áno, zmohutnel tak, že sa odvážil až po knieža toho vojska a od neho bola odňatá ustavičná obeť a

zvrhnutý bol príbytok jeho svätyně. A roh si dal vojsko proti ustavičnej obeti v neprávosti a hodil pravdu na zem a robil, čo chcel, a darilo sa mu" (Dan 8,11.12).

To jasne zdôrazňuje to, čo Bohu a kresťanstvu odňalo kňazstvo, službu a svätýňu.

Znovu si to prečítajme: "*Áno, on [malý roh – človek hriechu] zmohutnel tak, že sa odvážil až po Knieža toho vojska ["proti Kniežaťu kniežat" – Krista], a odňal [človek hriechu] dennú obeť [ustavičnú službu, službu a kňazstvo Krista], a zvrhnutý bol príbytok Jeho svätyně [svätýňa Kniežaťa toho vojska, Kniežaťa kniežat - Krista]. A roh [človek hriechu] si dal vojsko proti dennej obeti [proti ustavičnej službe, svätoslužbe Krista, Kniežaťa toho vojska] a kvôli hriechu hodil pravdu na zem a robil, čo chcel, a darilo sa mu."*

Bolo to "kvôli odpadnutiu", čiže kvôli hriechu, že táto moc získala "vojsko", ktoré bolo použité na zvrhnutie pravdy na zem, aby pred cirkvou a svetom ukryla Kristovo kňazstvo, Jeho svätoslužbu a Jeho svätýňu; a aby to všetko zvrhla na zem a pošliapala. Stalo sa to kvôli prestúpeniu. Prestúpenie je hriech a toto je úvaha a zjavenie, na základe ktorého apoštol v 2 Tes definuje túto mocnosť ako „človeka hriechu“ a „tajomstvo neprávosti“.

V Dan 8,11-13; 11,31 a 12,11 si všimneme, že v každom prípade je pridané slovo „obet“. A je pridané celkom, lebo na jeho mieste nie je v origináli vôbec žiadne slovo. V origináli jediným slovom, ktoré stojí na jeho mieste je *tamid*, tuná preložené ako „denná“. A na týchto miestach sa výraz „denná“ nevzťahuje na dennú obeť o nič viac než na celodennú službu alebo ustavičnú svätýňovú službu, v ktorej obeť predstavovala iba jednu časť. Slovo *tamid* ako také znamená „nepretržitý alebo ustavičný“, „trvalý“, „stály“, „istý“, „neustále“, „večne“. Len takéto slová vyjadrujú myšlienku pôvodného slova, ktoré je v uvažovanom texte preložené ako „denná“. Len v samotnej 4 Moj 28 a 29 je toto slovo použité 17x a odvoláva sa na ustavičnú službu v svätyni.

A je to táto ustavičná služba Krista, pravého Veľkňaza, ktorý "*trvá stále*" a "*ktorý je posvätený naveky*" v "*nezmeniteľnom kňazstve*" – je to táto ustavičná služba nášho Veľkňaza, ktorú odňal človek hriechu, pápežstvo. Zvrhnutá "*pustošiacou nepravosťou*" bola svätýňa a pravý svätostánok, v ktorom tento pravý Veľkňaz vykonáva svoju ustavičnú službu. Práve stúto službu a túto svätýňu odňal „človek hriechu“ cirkvi a ukryl ju pred svetom, zvrhol ju na zem a namiesto nej ustanovil "pustošiacu ohavnosť". To, čo urobil niekdajší Rím **fyzicky** viditeľnej alebo pozemskej svätyni, ktorá bola „symbolom pravej" (Dan. 9,26.27; Mt 24,15), urobil novodobý Rím **duchovne** neviditeľnej alebo nebeskej svätyni, ktorá je jediná pravá (Dan 11,31; 12,11; 8,11.13).

V poznámke pod čiarou na strane 91 [pozri nižšie] je ukázané, že pri odpadnutí boli biskupi, presbyteri, diakoni a eucharistia ustanovení ako nástupcovia veľkňaza, kňazov, Levítov a obetí levítskeho systému. Na základe dôkazov samotného Písma je isté, že podľa Božieho ustanovenia je skutočným kresťanským následníctvom jedine Kristus, Jeho svätoslužba a nebeská svätýňa, ktoré boli v pravde obsahom levítskeho systému. Keď sa teda pri odpadnutí a kvôli nemu vkradol systém biskupov ako veľkňazov, presbytrov ako kňazov, diakonov ako Levítov a Večere ako obeť sťa kresťanské následníctvo levítskeho systému, samo osebe to nebolo nič iné ako dosadenie tohto falošného odpadlého systému namiesto pravého, aby ho celkom zahladil, a aby ho nakoniec zvrhol na zem a pošliapal.

A kvôli tomuto je táto veľká kresťanská pravda o pravom kňazstve, svätoslužbe a svätyni Krista dnešnému kresťanskému svetu neznáma. „Človek hriechu“ ju odňal, zvrhol na zem a pošliapal. „Tajomstvo neprávosti“ ju ukrylo počas všetkých týchto vekov, v ktorých človek hriechu zastával miesto na svete a vydával sám seba za Boha a svoj zločinný zástup za Božiu cirkev.

A predsa ešte aj „človek hriechu“, „tajomstvo neprávosti“ sami svedčia o nutnosti takejto služby v cirkvi kvôli hriechom. Lebo hoci „človek hriechu, „tajomstvo neprávosti“ odňal skutočné kňazstvo, službu a svätýňu Krista, zvrhol ich na zem, aby ich pošliapal a načisto skryl pred očami kresťanského sveta, predsa len túto myšlienku celkom nezahodil.

Nie, odhodil pravé a zvrhol to na zem, ale ponechal si myšlienku namiesto pravej a vybudoval si vo vlastnej ríši úplne falošnú štruktúru.

Krista, pravého a božského Veľkňaza menovaného Bohom na nebi, nahradil ľudským, hriešnym a hrešiacim kňazstvom na zemi. Namiesto ustavičnej nebeskej služby Krista v Jeho skutočnom kňazstve „na základe Jeho pravej obeť, dosadil len intervalovú službu ľudského, pozemského, hriešneho a hrešiaceho kňazstva v „dennej omšovej obeť“ raz denne. A svätýňu a pravý svätostánok, ktoré postavil Boh a nie človek, nahradil vlastnými miestami stretnutia z dreva a kameňa, pre ktorý používa termín „svätýňa“. Tak namiesto ustavičného Veľkňaza, ustavičnej služby a ustavičnej svätýne v nebi, ktorú ustanovil Boh a ktorá je jediná pravá, vymyslel zo svojho vlastného srdca a nahradil jediného pravého veľkňaza mnohými veľkňazmi, mnohými službami, mnohými obeťami a mnohými svätýňami na zemi, ktoré sú v každom možnom ohľade len ľudské a celkom nepravé.

A nikdy nesnímu hriech. Žiadne pozemské kňazstvo, žiadna pozemská služba, žiadna pozemská obeť alebo služba v žiadnej pozemskej svätýni nemôžu nikdy sňať hriech. V knihe Židom sme videli, že ani kňazstvo, služba, obeť a úkony v pozemskej svätýni – tie, ktoré ustanovil na zemi sám Boh – nikdy nesnímali hriech. Hovorí to inšpirovaný záznam: hriech nikdy nesňali a ani nemohli.

Urobiť to môže jedine Kristovo kňazstvo a služba, a to kňazstvo a služba v **nebi** a v **nebeskej** svätýni. Lebo keď bol Kristus na zemi, nebol kňazom, a keby na nej doteraz zostal, ešte stále by ním nebol, ako je napísané: "*Lebo keby bol na zemi, nebol by kňazom*" (Žid 8,4). Boh jasným slovom a hojnými ilustráciami ukázal, že žiadne pozemské kňazstvo, obeť alebo služba nemôžu sňať hriech.

Keby niečo také mohlo sňať hriech, prečo potom nie to, čo ustanovil samotný Boh na zemi? Keby niečo také mohlo sňať hriech, načo teda premiestňovať kňazstvo a službu zo zeme na nebo? Z jasného Božieho slova je preto jasné, že kňazstvo, služba, obeť a svätýňa, ktorú ustanovilo a prevádzkuje pápežstvo na zemi, nemôže nikdy sňať hriech, ale namiesto toho ho len zvečňuje. Je to sprenevera, podvod, skutočný „*priestupok*“ a "*ohavnosť pustošenia*" je svätýňa svätých.

Slová kardinála Baronia, uznávaného pápežského kronikára, potvrdzujú, že tento záver a konštatovanie o skutočnom stave pápežského systému nie je prehnané alebo pritiahtuté za vlasy. O 10. storočí napísal: "V tomto storočí bola v chráme Pánovom vidieť ohavnosť pustošenia; a na Petrovu Svätú stolicu, uctievanú anjelmi, dosadli tí najbezbožnejší ľudia; nie pápeži, ale netvory." A koncil v Remeši v roku 991 vyhlásil, že pápežstvo je "*človek hriechu, tajomstvo neprávosti*".

14. Čas dokonania Božieho tajomstva

Ale ten podvod nemá trvať naveky, vďaka Pánovi! Táto veľká pravda o kňazstve, službe a svätýni kresťanstva nemá byť naveky skrytá pred očami cirkvi a sveta. Zjavilo sa tajomstvo neprávosti a tak skrylo pred svetom tajomstvo Božie, aby ho celý svet žasnúc nasledoval (Zj 13,3.4). Prichádza však deň, keď bude tajomstvo neprávosti odhalené a ešte raz zažiarí tajomstvo Božie v jeho vlastnej pravde a čistote, aby už nikdy nebolo skryté, ale naplnilo svoj veľký zámer a bolo úplne dokonané. Lebo je napísané, že "*v dňoch hlasu siedmeho anjela, keď bude trúbiť, dokoná sa tajomstvo Božie, ako to zvestoval svojim sluhom prorokom*" (Zj 10,7).

Za čias Krista a Jeho apoštolov sa tajomstvo Božie zjavilo v predtým neznámej plnosti a kázalo sa, "*aby všetci pohania boli privedení k poslušnosti viery*" (Rim 16,25.26). Od počiatku sveta až dotedy bolo "*skryté v Bohu*," "*skryté od vekov a od dávnych pokolení*", ale teraz je "*zjavené Jeho svätým*", ktorým "*Boh ráčil oznámiť, čo a aké je bohatstvo slávy toho tajomstva medzi pohanmi, ktorým je Kristus vo vás, nádej slávy, ktorého*

my zvestujeme upravujúc každého človeka k rozumnosti a učiac každého človeka vo všetkej múdrosti, aby sme predstavili každého človeka dokonalého v Kristu Ježišovi" (Kol 1,26-29; Ef 3,3.5.9).

Ale v tom istom čase, za dní apoštolov, „tajomstvo neprávosti“ skutočne „už pôsobilo“. A pôsobilo naďalej, až kým nezískalo svetovú moc a zvrchovanosť a dokonca moc nad svätými, časmi a zákonom Najvyššieho – povstalo proti Kniežaťu kniežat, zvelebiac seba až po Knieža toho vojska, položilo sa na miesto uctievania Boha a vydávalo sa za Neho. A tak znovu, lenže tentoraz nie v Bohu, bolo Božie tajomstvo "skryté od vekov a od dávnych pokolení." Ale, zase, v čase zvestovania siedmeho anjela, teraz, je Božie tajomstvo, ktoré bolo znovu skryté vekom a pokoleniam, zjavené Jeho svätým, ktorým teraz "Boh ráčil oznámiť, čo a aké je bohatstvo slávy toho tajomstva medzi pohanmi, ktorým je Kristus vo vás, nádej slávy, ktorého my zvestujeme upravujúc každého človeka k rozumnosti a učiac každého človeka vo všetkej múdrosti, aby sme predstavili každého človeka dokonalého v Kristu."

A toto, ako sme už citovali, je samo osebe podľa toho, "ako to zvestoval svojim sluhom prorokom". Nie je to len prorok z Patmosu, ktorý hlásal, že v tomto čase, ba teraz, za našich čias, "tajomstvo Božie bude dokonané" (Zj 10,7). Lebo keď to anjel oznámil vo videní prorokovi z Patmosu, tak tú istú vec už raz – a dávno predtým – oznámil Jeho služobníkom prorokom. A toto vyhlásenie na Patmose bolo len oznámením anjelov, že to, čo Boh dávno predtým oznámil svojim služobníkom prorokom by sa malo teraz istotne uskutočniť, a to bez meškania. Celé vyhlásenie anjela znie takto: "A anjel, ktorého som videl stáť na mori a na zemi, pozdvihol svoju pravú ruku k nebu a prisahal na živého na veky vekov, ktorý stvoril nebo i to, čo je v ňom, a zem i to, čo je na nej, a more i to, čo je v ňom, že už viac nebude času ["meškania" - R.V.], ale v dňoch hlasu siedmeho anjela, keď bude trúbiť, dokoná sa tajomstvo Božie, ako to zvestoval svojim sluhom prorokom" (Zj 10,5-7).

Jediným prorokom, komu bola táto vec zjavená úplnejšie a jasnejšie, než ktorémukol'vek inému, bol prorok Daniel. Lebo ten videl nielen vzostup tohto malého rohu a to, ako sa zväčšuje "až po Knieža toho vojska" a "na Knieža kniežat povstane", ako zvrhol na zem Jeho pravdu a Jeho svätýňu a pošliapal po nich, ale tiež – a v tom istom videní – videl pravdu a svätýňu Krista oslobodenú z moci tohto malého rohu, zachránenu pred jeho rúhavým šliapaním, vyzdvihnutú zo zeme a vyvýšenú do neba, kam patrí. A zdalo sa, že nebeské bytosti mali najväčší záujem práve o túto časť transakcie, lebo - ako Daniel hovorí: "A počul som hovoriť jedného svätého, a riekol jeden iný svätý istému, tomu, ktorý to hovoril: Dokedy ide to videnie o dennej [ustavičnej] obeti a o tej pustošiacej neprávosti, dokedy budú vydané i svätýňa i vojsko na pošliapanie? A povedal mi: Až bude dvetisíc tristokrát večer a ráno, potom bude očistená svätýňa" (Dan 8,13.14).

Potom bolo anjelovi Gabrielovi prikázané, aby Danielovi vysvetlil videnie. Začal to robiť, ale keď sa dostal až k bodu o mnohých dňoch tohto videnia, udivujúce a hrozné veci zjavené vo videní premohli proroka a ten hovorí: "A ja, Daniel, som ochorel z toho a bol som chorý niekoľko dní, Ale potom som vstal a konal som prácu kráľovu a bol som predesený pre videnie, ale nikto tomu nerozumel" (Dan 8,27). Vysvetľovanie bolo zatiaľ ľahko pochopiteľné: lebo sa jasne povedalo, že baran predstavuje kráľov Médoperzka a chlpatý baran gréckeho kráľa; a vzhľadom na už podané vysvetlenie v 2. a 7. kapitole Daniela je popis ďalšej veľkej mocnosti po Grécku zatiaľ ľahko pochopiteľný a anjel mohol pokračovať. Lenže uprostred vysvetľovania najdôležitejšej časti Daniel omdlel a najdôležitejšia a najpodstatnejšia časť vysvetlenia tak unikla a "nikto tomu nerozumel".

Prorok sa však usilovne snažil porozumieť videniu. A po skaze Babylyona, v prvom roku kráľa Médov a Peržanov prišiel anjel Gabriel znovu k Danielovi a povedal: "Danielu, teraz som vyšiel, aby som ti dal zručnosť a múdrosť" (Dan 9,1.22). A prišiel mu dať porozumenie tomu zvláštnemu videniu, ktoré práve vysvetľoval, keď Daniel omdlel. Preto upriamuje Danielovu pozornosť predovšetkým k tomu videniu, lebo povedal: "Pri počiatku

tvojich pokorných prosieb vyšlo slovo, a ja som prišiel, aby som ti ho oznámil, lebo si veľmi ľúby, a tak pozoruj na slovo a rozumej videniu" (v. 23). Keď upriamil pozornosť proroka na videnie, začal okamžite hovoriť o čase v ňom spomenutom – o presne tej časti videnia, ktorá zostala kvôli Danielovým mdlobám nevysvetlená. Hovorí: "*Sedemdesiat týždňov je vymeraných [určených] pre tvoj ľud a sväté mesto*" (v. 24).

Slovo „určených“ znamená „vymedzených“, „vyhradených vo vnútri hraníc“, „odmerať a upevniť hranice“. Pri vysvetľovaní videnia sa anjel dostal najskôr k časovému bodu – k „mnohým dňom“, „dvetisíc tristo dňom“ videnia. Hovorí Danielovi, aby skúmal videnie. Okamžite začína hovoriť o týchto dňoch a vysvetľuje ich udalosti. "Sedemdesiat týždňov" alebo 490 z týchto dní je vymedzených a vyhradených pre Židov a Jeruzalem a to tiež označuje ohraničenie Židov a Jeruzalema ako Božieho zvláštneho ľudu a mesta. Lebo toto sú prorocké dni, v ktorých každý deň je rok. Sedemdesiat týždňov alebo 490 dní tak dáva 490 rokov z 2.300 dní, predstavujúcich 2.300 rokov. Počiatok 490 rokov je teda tiež počiatkom 2.300 rokov.

Príbeh o „sedemdesiatich týždňoch“ alebo 490 rokoch podal anjel takto: "*A vedz a rozumej, že odkedy vyjde slovo navrátiť Izraela a vystaviť Jeruzalem až po pomazaného vojvodu bude sedem týždňov a šesťdesiatdva týždňov a zase bude vystavená ulica i priekopa, a to sa bude diať v úzkosti časov. A po šesťdesiatich a dvoch týždňoch bude vyľatý pomazaný, a niet Ho – A mesto i svätyňu skazí ľud vojvodu, ktorý príde a jeho koniec bude ako záplava a vojna, až do konca, určené pustošenie. A uzatvorí pevnú zmluvu s mnohými za jeden týždeň a v polovici toho týždňa urobí to, že prestane bitná obeť aj obetný dar obilný“ a „na krídle ohavností poniesie sa pustošiteľ" ["a na cimburí budú modly pustošiteľa" – A.V.], a to až sa úplná záhuba a to, čo je určené, vyleje na pustošiteľa" (Dan 9,25-27; 9,27).*

Príkaz obnoviť a postaviť Jeruzalem, na ktorý sa tu odvoláva, vyšiel v roku 457 pr. Kr. a je zaznamenaný v 7. kapitole Ezdráša. Výnos bol vydaný v Babylone a adresovaný najskôr Ezdrášovi, ktorého splnomocnil opustiť Babylon a vziať so sebou dodaných ľudí a materiály na dielo obnovy Jeruzalema a tamojšiu bohoslužbu a tiež "*všetkým pokladníkom, ktorí sú za riekou*" Eufrates. Prikazoval im, aby obstarali všetko, čo bude Ezdráš požadovať na pokračovanie práce. Bol to piaty mesiac toho roku, keď Ezdráš dorazil do Jeruzalema, takže uplynula asi polovica roku 457 pr. Kr., čo by dalo zhruba rok 456-1/2 ako počiatok 490 rokov a 2.300 rokov.

Od toho času malo 483 rokov siahať "*po Mesiáša Knieža*". To zasiahne 26,5 roka do kresťanskej éry do roku 27 po Kr., čo je rok, keď sa Kristus objavil ako Mesiáš vo svojej verejnej službe: keď bol pokrstený v Jordáne a pomazaný Duchom Svätým (Mk 7,9-11; Mt 3,13-17). Potom On, Mesiáš, mal "*uzatvorí pevnú zmluvu*" "*na jeden týždeň*" – zvyšný týždeň zo sedemdesiatich. Ale uprostred toho týždňa "*spôsobí to, že prestane bitná obeť aj obetný dar obilný*" obetovaním seba samého na kríži. Stred týždňa bude na konci 3,5 roka zo siedmich rokov od jesene roku 27 po Kr.. To nám dáva dátum jar 31 po Kr., čas, keď bol Spasiteľ ukrižovaný a tak obetovaním seba samého – jedinou obeťou za hriech – navždy spôsobil, že ustala obeť a obetný dar obilný. Vtedy sa opona v pozemskom chráme "*roztrhla na dvoje odvrchu až dospodku*" (Mt 27,51), čím ukázal, že bohoslužba tam sa skončila a pozemský dom je pustý.

Zostávala ešte posledná polovica sedemdesiateho týždňa ako vymedzenie času zvláštnej priazne pre Židov a Jeruzalem. Táto polovica týždňa sa začala na jar roku 31 po Kr. a siahala do jesene roku 34 po Kr.. V tom čase "*sa rozprchli pre súženie, ktoré nastalo za Štefana*" ["*rozišli sa po okolí a hlásali slovo*"], *prešli až do Fenície, na Cyprus a do Antiochie, no slovo Božie nehlasali nikomu, jedine Židom*" (Sk 11,19; 8,4). Ale keď tento čas vypršal a Židia sa utvrdili v odmietnutí Mesiáša a Jeho evanjelia, ich rozhodnutie bolo prijaté a pod vedením Petra a Pavla sa dvere viery plne otvorili pohanom, ktorým patrí zvyšná časť 2.300 rokov.

Po 490 rokoch vymedzených pre Židov a Jeruzalem zostalo ešte 1.810 rokov pre pohanov. Toto obdobie, ktoré – ako sme zistili – sa začína na jeseň 34 po Kr., siaha nevyhnutne po jeseň 1844 po Kr. a označuje tento dátum ako vypršanie 2.300 rokov. Vtedy, na slovo "Zázračného Počtára" u Dan 8,14 "bude očistená svätyňa". V roku 1844 bol tiež presne čas "dní hlasu siedmeho anjela, keď začne znieť" a keď "sa dokoná Božie tajomstvo, ako to zvestoval svojim sluhom prorokom" (Zj 10,7).

Vtedy sa skončí hrôza veľkej temnoty, prostredníctvom ktorej tajomstvo nepravosti po celé veky a pokolenia skrývalo Božie tajomstvo. V tom čase budú svätyňa a pravý svätostánok a jeho pravda vyzdvihnuté zo zeme, kde ich uvrhol človek hriechu a pošliapal ich a budú vyvýšené do neba, kam patria a budú odtiaľ žiariť takým svetlom, že zem bude osvietená tou slávou. V tom čase bude skvelá pravda o Kristovom kňazstve a službe vytrhnutá zo zabudnutia, do ktorého ju poslala ohavnosť a priestupok pustošenia a bude znovu a naveky stáť na svojom pravom a nebeskom mieste vo viere cirkvi, dokonávajúc v každom veriacom tú dokonalosť, ktorá je večným zámerom Boha v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.

15. Očistenie svätyne

Očistenie svätyne a dokončenie tajomstva Božieho sú časovo totožné a sú v takom úzkom vzťahu, že charakteristikou a udalosťou sú prakticky zhodné.

V "podobenstve o pravom" vo zviditeľnenej svätyňovej službe sa cyklus služby ukončoval každoročne a očistenie svätyne bolo ukončením tej predobraznej a ročnej služby. A toto očistenie svätyne vybralo a odňalo zo svätyne všetku "nečistotu detí Izraela" "kvôli ich priestupkom vo všetkých ich hriechoch," ktorá bola prostredníctvom celoročnej kňazskej služby v svätyni a počas nej vnesená do svätyne.

Dokončenie tejto práce svätyne a pre svätyňu bolo podobne ukončením práce pre ľud. Lebo v deň očistenia svätyne, ktorým bol Deň zmierenia, ten z ľudu, kto sa skúmaním srdca, vyznaním a odložením hriechu nezúčastnil na službe očistenia svätyne, bol naveky vyťatý. Tak sa očistenie svätyne rozšírilo na ľud a zahŕňalo ho práve tak, ako svätyňu samotnú. A ten z ľudu, kto nebol započítaný do očistenia svätyne a nebol sám, tak ako svätyňa, očistený od všetkej nepravosti, prestúpení a hriechov, bol naveky vyťatý (3 Moj 16,15-19, 29-34; 23,27-32).

A toto všetko bolo „podobenstvom pre terajší čas". Tá svätyňa, obeť, kňazi a služba boli symbolom pravého (čím je očistenie svätyne a pravého svätostánku, ktorý postavil Pán a nie človek) od všetkej nečistoty veriacich v Ježiša, kvôli všetkým ich prestúpeniam vo všetkých ich hriechoch. A čas očistenia tohto pravého je vyhlásený v slovách Zázračného Počtára ako "dvetisíc tristo dní, potom bude očistená svätyňa ", čiže je Kristova svätyňa v roku 1844.

A skutočne, svätyňa, v ktorej je Veľkňazom Kristus, je jediná, ktorá sa mohla v roku 1844 očistiť, pretože je tou jedinou pravou, ktorá existuje. Svätyňu, ktorá bola podobenstvom pre vtedajší čas, zničila rímska armáda, ktorá prišla a zničila mesto (Dan 9,26) a tá svätyňa, ba dokonca jej miesto malo byť spustošené "až do završenia". Preto jediná svätyňa, ktorá sa mohla očistiť v čase, na ktorý sa odvolával Zázračný Počtár na konci 2.300 rokov, bola jedine Kristova svätyňa – svätyňa, v ktorej je Veľkňazom a Služobníkom Kristus; svätyňa a svätostánok, ktorých je Kristus po pravici Božej pravým Kňazom a Služobníkom; svätyňa a pravý svätostánok, "ktorý postavil Pán a nie človek".

Čo vlastne znamená toto očistenie? Jasne to ukazuje biblický text, ktorý teraz študujeme - Daniel 9,24-28. Lebo keď Boží anjel hovoril Danielovi pravdu o 2.300 dňoch, povedal mu aj o veľkom ciele Pána v tomto čase, keďže sa týka tak Židov, ako aj pohanov. 70 týždňov z 490 rokov vymedzených pre Židov a Jeruzalem je definitívne vyhlásených na

"uzatvorenie prestúpenia a zapečatenie hriechu, pokrytie neprávosti a privedenie večnej spravodlivosti, zapečatenie videnia i proroctva a pomazanie svätyne svätých" (Dan 9,24).

To je skutočný zámer Boha v svätyni a svätyňovej službe po celý čas: či už v podobenstve alebo v skutočnosti, či pre Židov alebo pre pohanov, či na zemi alebo na nebi. 70 týždňov alebo 490 rokov bolo vymedzených pre Židov, aby sa toto dokonalo pre nich a v nich. Aby sa to uskutočnilo pre ten ľud, pre všetkých ľudí, sám Kristus im prišiel osobne ukázať Cestu a viesť ich po Nej. Ale oni nechceli. Namiesto toho, aby v Ňom videli Milostivého, ktorý ukončí prestúpenie a urobí koniec hriechom, dosiahne zmierenie za neprávosť a prinesie spravodlivosť každému človeku, videli v Ňom len *"Belzebuba, knieža diablov"*; len toho, namiesto ktorého si ochotne vybrali vraha; len toho, ktorého ako Kráľa otvorene zamietnu a vyberú si rímskeho cisára ako svojho jediného kráľa; len toho, ktorý sa podľa nich hodil iba na to, aby bol ukrižovaním znesený zo sveta. Mohol pre takých ľudí a v nich ukončiť prestúpenie, spôsobiť koniec hriechom, dosiahnuť zmierenie za neprávosť a priniesť večnú spravodlivosť? Nemožné. Nemožné kvôli ich vlastnému vytrvalému odporu. Namiesto toho, aby mu dovolili urobiť pre nich také milostivé a podivuhodné dielo, z hĺbky božskej ľútosti a smútku bol nútený povedať im: *"Jeruzalem, Jeruzalem, ktorý vraždíš prorokov a kameňuješ tých, čo boli k tebe poslaní! Koľko rász som chcel zhromaždiť tvoje deti, ako sliedka zhromažďuje svoje kuriatka pod krídla, ale nechceli ste! Hľa, váš dom sa vám zanecháva pustý."* *"Božie kráľovstvo vám bude odňaté a bude dané národu, ktorý bude prinášať jeho úrodu"* (Mt 23,37.38; 21,43).

Národom, ktorému bolo po odmietnutí Židov dané kráľovstvo, boli pohania. A to, čo sa malo urobiť pre Židov počas pre nich vymedzených 490 rokov, a čo vôbec nechceli dovoliť, aby sa pre nich urobilo – presne to isté sa počas pridelených 1810 rokov urobí pre pohanov, ktorým bolo dané Božie kráľovstvo. A tým dielom je *"uzatvoriť prestúpenie a zapečatiť hriech, pokryť neprávosť a priviesť večnú spravodlivosť, zapečatiť videnie i proroctvo a pomazať svätyňu svätých"*. To sa dá urobiť len dokončením Božieho tajomstva pri očistení pravej kresťanskej svätyne, a to očistením pravej svätyne, dokončením prestúpenia a ukončením hriechov zdokonalením veriacich v Ježiša na jednej strane a na strane druhej dokončením prestúpenia a ukončenia hriechov pri záhube bezbožných a očistení vesmíru od všetkej náказы hriechu, ktorá na ňom kedy spočívala.

Ukončenie Božieho tajomstva je ukončením úlohy evanjelia. A tým je **po prvé** odňatie všetkých stôp hriechu a vnesenie večnej spravodlivosti – Krista dokonale spodobeného – do každého veriaceho, samotný Boh zjavený v tele každého veriaceho v Ježiša a **po druhé**, na druhej strane, dokonanie pôsobenia evanjelia znamená len záhubu všetkých tých, ktorí ho neprijali (2 Tes 1,7-10), lebo to nie je Pánov spôsob, aby nechal ďalej žiť ľudí, ktorí využijú život len na to, aby na seba navršili ešte viac utrpenia.

V pozemskej svätyňovej službe sme videli, že keď sa dokončilo dielo evanjelia v ročnom cykle pre tých, ktorí sa na ňom zúčastnili, potom tí, čo tak neurobili, boli vyťatí. *"Bolo to podobenstvo pre terajší čas"* a jasne učí, že v službe v pravej svätyni, keď sa dokončí dielo evanjelia pre tých, ktorí majú na ňom účasť potom všetci tí, ktorí tak nerobia, budú vyťatí. V oboch ohľadoch je tak dokončenie Božieho tajomstva definitívnym ukončením hriechu.

Služba v pozemskej svätyni tiež ukazuje, že aby bola svätyňa očistená a aby sa ukončil cyklus tamojšej evanjelijnej služby, musí sa najskôr dokončiť v ľuďoch, ktorí majú na tej službe účasť. Čiže: v samotnej svätyni sa nemohol ukončiť priestupok, nedal sa ukončiť hriech a priniesť zmierenie za neprávosť a večná spravodlivosť, kým sa všetko toto neuskutočnilo v každom človeku, zúčastňujúcom sa na svätyňovej službe. Samotná svätyňa nemohla byť očistená, až kým nebol očistený každý veriaci. Samotná svätyňa nemohla byť očistená, kým vyznaniami ľudí a príhovormi kňazov vtekal do nej prúd neprávostí, priestupkov a hriechov. Očistenie svätyne, svätyne samotnej, znamenalo vyňať a odňať z nej

všetky prestúpenia ľudu, ktoré do nej počas ročnej služby vniesli kňazi. A tento prúd sa musí zastaviť pri jeho žriedle, totiž v srdciach a životoch veriacich skôr, ako sa bude môcť očistiť samotná svätýňa.

Preto úplne prvou úlohou pri očisťovaní svätýne bolo očisťovanie ľudu. Očisteniu samotnej svätýne predchádzalo a pre dokončenie prestúpenia a vnesenie večnej spravodlivosti do nej bolo podstatné ukončenie prestúpenia a hriechov, zmierenie za nepravosť a vnesenie večnej spravodlivosti do srdca a života každého jedného z ľudí samotných. Keď sa prúd, ktorý vtekal do svätýne, takto zastavil pri svojom zdroji, vtedy a len vtedy sa mohla samotná svätýňa očistiť od hriechov a prestúpení, ktoré sa príhovorom kňazov vliali z ľudí do nej.

A všetko to „bolo podobenstvom pre terajší čas“ – „symbolom pravého“. Jasne nás to učí, že službe nášho veľkého Veľkňaza pri očisťovaní skutočnej svätýne musí predchádzať očistenie každého jedného veriaceho, očistenie každého, kto má účasť na tej službe pravého Veľkňaza v pravej svätyni. Je zrejme, že skôr, ako sa môže uskutočniť očistenie svätýne, musí sa ukončiť prestúpenie, musí sa skončiť hriech, priniesť zmierenie za všetku nepravosť a vnieť večná spravodlivosť do srdcovej skúsenosti každého, kto verí v Ježiša.

A presne toto je cieľ pravého kňazstva v pravej svätyni. Obete, kňazstvo a služba v svätyni, ktorá bola len podobenstvom pre terajší čas, nemohla skutočne odňať hriech, nemohla zdokonaľiť tých, čo k nej prichádzali, zato obeť, kňazstvo a služba Krista v pravej svätyni sníma hriechy naveky, zdokonaľuje tých, ktorý do nej prichádzajú, zdokonaľuje "naveky tých, ktorí sa posväcujú".

16. Časy rozvlaženia

A teraz, v čase dovŕšenia nádeje všetkých vekov, v tomto čase, keď má byť pravá svätýňa skutočne očistená, v tomto čase, keď sa má dokončiť dielo evanjelia a naozaj ukončiť Božie tajomstvo – teraz je čas zo všetkých, ktoré kedy boli na svete, keď tí, čo veria v Ježiša - požehnaní Jeho slávneho kňazstva a úžasného príhovoru v pravej svätyni – budú účastníkmi plnej miery Jeho nebeskej milosti a v ich životoch bude ukončené prestúpenie, koniec hriechov a zmierenie za nepravosť naveky, a v dokonalosti pravdy bude vnesená večná spravodlivosť.

Presne toto a len toto je zámerom kňazstva a služby Krista v pravej svätyni. Nie je to kňazstvo dostatočné? Nie je Jeho služba účinná, aby dosiahla svoj cieľ? Nepochybne je. Len týmto spôsobom sa dá táto vec vôbec niekedy dosiahnuť. Nikto nemôže sám dokončiť prestúpenie, ukončiť hriechy alebo urobiť zmierenie za nepravosť či vnieť večnú spravodlivosť do svojho vlastného života. Aby sa to stalo, musí to urobiť len kňazstvo a služba Toho, ktorý dal sám seba a ktorý bol daný, aby presne toto urobil pre každého človeka a predstavil každého "svätého a nevinného a nepoškvreného" pred Bohom.

Každý jeden, koho srdce je naklonené pravde a správnym túžbam si želá, aby sa to pre neho urobilo. A urobiť to môže len Kristovo kňazstvo a služba. Teraz je čas, keď sa to úplne a účinne urobí navždy. Nože teda verme v Neho, ktorý to robí, a dôverujme Mu, že to urobí úplne a navždy.

Toto je čas a toto je práca, o ktorej je napísané, že "už nebude meškania". A prečo by už nemalo dôjsť k meškaniu? Keď je kňazstvo nášho veľkého Veľkňaza účinné a keď sú Jeho obeť a služba všetky dostatočné v tom, čo je zaslúbené a v tom, v čo dúfa každý veriaci, prečo by teda ešte malo dôjsť k meškaniu pri dokončení prestúpenia, ukončení hriechu, zmierení za nepravosť a vnesení večnej spravodlivosti každému veriacemu človeku? Dôverujme Mu teda, že urobí to, do čoho sa dal a čo môže urobiť len On. Dôverujme Mu v tom a prijmime v plnosti všetko to, čo patrí každému človeku, ktorý verí a bezvýhradne dôveruje Apoštolovi a Veľkňazovi nášho vyznania – Ježišovi Kristovi.

Videli sme, že malý roh – človek hriechu, tajomstvo neprávosti – položil svoje vlastné pozemské, ľudské a hriešne kňazstvo, službu a svätyniu na miesto nebeského a svätého kňazstva, služby a svätyně. V tomto kňazstve a službe tajomstva neprávosti vyznáva hriešnik svoje hriechy kňazovi a ďalej hreší. Skutočne, v tom kňazstve a službe niet moci urobiť niečo iné ako i po vyznaní hriechov ďalej hrešiť. Nech je to však akokoľvek smutné, nie je tiež až príliš pravdou, že tí, ktorí nie sú z tajomstva neprávosti, ale ktorí skutočne veria v Ježiša, v Jeho kňazstvo a službu – či nie je až príliš pravdou to, že aj títo vyznávajú svoje hriechy a potom naďalej hrešia?

Lenže je to čestné voči nášmu veľkému Veľkňazovi, Jeho obeti a požehnanej službe? Je to férové, aby takto kládli Jeho, Jeho obeť a službu prakticky na jednu úroveň s „ohavnosťou pustošenia“ a hovorili, že v Ňom a v Jeho službe niet viac moci alebo sily než v „tajomstve neprávosti“? Kiež Boh naveky uchráni svoju cirkev a ľud v tento deň bez meškania pred takýmto znižovaním nášho veľkého Veľkňaza, Jeho úchvatnej obete a slávnej služby.

Nech je naša dôvera v nášho veľkého Veľkňaza skutočná a naozaj bezvýhradná. Protestanti majú často poznámky o slepej nevedomosti katolíkov, keď tak plne dôverujú kňazovi. A so zreteľom na akékoľvek pozemské kňazstvo je táto myšlienka správna. A predsa: bezvýhradná dôvera ku kňazovi **je** večne správna – ale musí to byť ten správny Kňaz. Dôvera k nepravému kňazstvu je nanajvýš ničivá, ale princíp bezvýhradnej dôvery v Kňaza je večne správny. A Ježiš Kristus **je** ten pravý Kňaz. Preto každý, kto verí v Ježiša Krista, v obeť, ktorú urobil a v kňazstvo a službu, ktorú vykonáva v pravej svätyni, musí nielen vyznať svoje hriechy, ale potom aj navždy bezvýhradne dôverovať, že ten pravý Veľkňaz v Jeho službe v svätyni ukončí prestúpenie, zakončí hriechy, urobí zmierenie za nepravosť a vnesie večnú spravodlivosť do jeho srdca a života.

Večná spravodlivosť, pamätaj na to. Nie spravodlivosť na dnešok a zajtra hriech a znovu spravodlivosť a znovu hriech. To nie je večná spravodlivosť. Večná spravodlivosť je spravodlivosť, ktorá je vnesená a zostáva naveky v živote toho, kto uveril a vyznal a ktorý ešte naďalej verí a prijíma túto večnú spravodlivosť namiesto všetkého hriechu a všetkého hrešenia. Len toto je **večná** spravodlivosť; len toto je večné vykúpenie z hriechu. A toto nevýslovné požehnanie je milostivým darom od Boha skrze nebeskú službu, ktorú On ustanovil pre nás v kňazstve a službe Krista v nebeskej svätyni.

Obdobne dnes, práve teraz, "kým je dnes," ako nikdy predtým, znie Božie slovo všetkým ľuďom: "*Kajajte sa teda a obráťte sa, aby vám boli zotreté hriechy, aby od Pána nadišli časy rozváženia a aby poslal Ježiša, vám predurčeného Krista, ktorého musí prijať alebo až do čias napravenia a obnovenia všetkého*" (Sk 3,19-21).

Čas Pánovho príchodu a nápravy všetkého je skutočne pri dverách. A keď Ježiš príde, vezme svoj ľud k sebe. Predvedie si svoju slávnú cirkev, "*nemajúcu poškvrniny, ani vrásky, ani ničoho takého*", ale ktorá je "*svätá a bezúhonná*". Uvidí, ako sa dokonale odzrkadľuje vo všetkých svojich svätých.

A teda skôr, než príde, Jeho ľud musí byť v tom stave. Skôr, ako príde, musíme byť uvedení do toho stavu dokonalosti úplného obrazu Ježiša (Ef 4,7.8.11-13). A tento stav dokonalosti, tento rozvoj úplného obrazu Ježiša v každom veriacom – to je dokončenie Božieho tajomstva, ktorým je Kristus vo vás, nádej slávy. Toto zavŕšenie sa uskutoční v očistení svätyně, čo je dokončenie Božieho tajomstva, čo je definitívne ukončenie prestúpenia, úplný koniec hriechov, zmierenie za nepravosť, vnesenie večnej spravodlivosti, zapečatenie videnia a prorocтва a pomazanie svätyně svätých.

Terajší čas je čas, keď je príchod Ježiša a obnova všetkých vecí skutočne pri dverách a toto konečné zdokonalenie svätých musí nutne predchádzať príchod Pána a obnovu všetkých vecí. Z dôkazov vieme, že teraz sme v časoch rozváženia – v čase neskorého dažďa. A práve tak istotne sme aj v čase konečného vymazania všetkých hriechov, ktoré kedy boli

proti nám. A vymazanie hriechov je presne toto očistenie svätyne; je to dokončenie všetkého prestúpenia v našich životoch; je to ukončenie všetkých hriechov v našom charaktere; je to vnesenie skutočnej Božej spravodlivosti, ktorá je skrze vieru Ježiša Krista, aby sama prebývala naveky.

Toto vymazanie hriechov musí predchádzať prijatie osvieženia neskorého dažďa. Lebo zasľúbenie Ducha príde len na tých, ktorí majú požehnanie Abraháma a to príde len na tých, ktorí sú vykúpení z hriechu (Gal 3,13.14). Preto sa dnes ako nikdy predtým máme kajať a obrátiť, aby mohli byť naše hriechy vymazané, aby sa dokonale naveky ukončili v našich životoch a mohla byť vnesená večná spravodlivosť. A preto, aby plnosť vylitia Svätého Ducha bola našou v tomto čase osvieženia neskorého dažďa. A všetko toto sa musí urobiť, aby sa po celom svete hlásalo posolstvo evanjelia o kráľovstve pre dozretie žatvy s tou mocou zhora, ktorá ožiari zem svojou slávou.

17. Záver

Kristus Pán, Syn Boží, zišiel dolu z neba a stal sa telom a prebýval medzi ľuďmi ako Syn človeka. Toto je večná pevná súčasť kresťanskej viery.

Zomrel na golgotskom kríži za naše priestupky. Toto je večná pevná súčasť kresťanskej viery.

Vstal z mŕtvych, aby sme boli ospravedlnení. Toto je večná pevná súčasť kresťanskej viery.

Vystúpil na nebesia ako náš Obhajca a ako taký sedí po pravici Božieho trónu. Toto je večná pevná súčasť kresťanskej viery.

Je kňazom na tróne svojho Otca – kňazom na veky podľa poriadku Melchizedeka. Toto je večná pevná súčasť kresťanskej viery.

Po pravici Boha, na Božom tróne, ako kňaz na svojom tróne, Kristus ako "*svätoslužobník svätyne a pravého stánu, ktorý postavil Pán a nie človek*" (Žid 8,2). To je večná pevná súčasť kresťanskej viery.

A príde znovu na nebeských oblakoch s veľkou mocou a slávou, aby si vzal svoj ľud k sebe, aby si predstavil svoju slávnú cirkev a súdil svet. To je večná pevná súčasť kresťanskej viery.

Aby bola viera každého kresťana skutočná a úplná, jej večnou pevnou súčasťou musí byť to, že Kristus žil v tele, zomrel na kríži, vstal z mŕtvych, vystúpil do neba a sedí po pravici Božieho trónu na nebi.

Aby bola viera každého kresťana skutočná a úplná, jej pevnou súčasťou musí byť, že ten istý Ježiš je kňaz po Božej pravici na tom tróne.

Aby bola viera každého kresťana skutočná a úplná, jej večnou pevnou súčasťou musí byť, že Kristus, Boží Syn, ako kňaz po pravici Boha na Jeho tróne je tam "*svätoslužobníkom svätyne a pravého stánku, ktorý postavil Pán a nie človek*" (Žid 8,2).

A táto pravá viera v Krista, Božieho Syna ako pravého veľkňaza v pravej službe pravej svätyne, po pravici trónu Veličenstva na nebesiach, viera, že toto Jeho kňazstvo a služba ukončí prestúpenie a urobí koniec hriechom, prinesie zmierenie za nepravosť a vnesie večnú spravodlivosť – táto pravá viera zdokonalí každého prichádzajúceho. Pripraví ho na Božiu pečat' a záverečné pomazanie svätyne svätých.

Skrze túto pravú vieru každý človek, ktorý ju má, môže určite vedieť, že v ňom a v jeho živote je prestúpenie ukončené a urobil sa koniec s hriechmi, že bolo urobené zmierenie za všetku nepravosť jeho života a bola vnesená večná spravodlivosť, aby vládla navždy v jeho živote. Toto môže vedieť s dokonalou istotou, lebo tak hovorí Božie Slovo a pravá viera prichádza z počutia Božieho Slova.

Všetci, ktorí sú tejto pravej viery môžu vedieť všetko toto práve tak pravdivo ako to, že Kristus je po pravici Božieho trónu. Môžu to vedieť práve tak pravdivo, ako vedia, že On je Kňazom na tom tróne. Môžu to vedieť práve tak pravdivo ako to, že je tam *"svätoslužobníkom svätyne a pravého stánku, ktorý postavil Pán a nie človek"* a všetko toto môžeme vedieť práve tak pravdivo, ako ktorékoľvek vyhlásenie Božieho Slova, lebo Božie Slovo to všetko jasne uvádza.

Preto nech v tomto čase každý veriaci v Ježiša povstane v sile tejto pravej viery, bezvýhradne dôverujúc zásluhy nášho veľkého Veľkňaza v Jeho svätej službe a príhovore za nás.

V dôvere v túto pravú vieru nech sa každý, kto verí v Ježiša, dlho a pokojne nadýchne z vd'ačnosti Bohu, že táto vec je dokonaná, že prestúpenie vo vašom živote je ukončené, že ste s tým zlom navždy skoncovali, že hriechy vo vašom živote sú ukončené a že ste od nich navždy slobodní, že bolo urobené zmierenie za nepravosť a že ste očistení od nej navždy vzácnu krvou pokropenia a že do vášho života je vnesená večná spravodlivosť, aby vládla naveky, aby vás podopierala, zachránila vás v plnosti toho večného vykúpenia, ktoré, skrze krv Kristovu, je prinesené každému, kto verí v Ježiša, nášho veľkého Veľkňaza a pravého Príhovorca.

A potom v spravodlivosti, pokoji a moci tejto pravej viery nech každý, kto ju pozná, šíri doširoka k všetkým ľuďom a do konca sveta slávnu zvesť o Kristovom kňazstve o očistení svätyne, o dokončení Božieho tajomstva, o tom, že prišiel čas rozváženia (osvieženia) a o skorom príchode Pána, *"aby bol oslavovaný vo svojich svätých a obdivovaný vo všetkých veriacich... v ten deň"* (2 Tes 1,10) a *"sám sebe pripravil cirkev slávnu, na ktorej niet poškrvny ani vrásky, ani nič podobné"*, ale *"svätú a bezúhonnú"* (Ef 5,27)..

"Ale súhrnom toho, o čom sme hovorili, je toto: máme takého veľkňaza, ktorý sa posadil po pravici trónu Veličenstva v nebesiach, svätoslužobník svätyne a pravého stánku, ktorý postavil Pán a nie človek" (Žid 8,1.2).

"Keď teda máme, bratia, smelosť do vchodu do svätyne v krvi Ježišovej – ktorý to vchod nám vysvätil ako cestu novú a živú cez oponu, to jest cez svoje telo – a veľkého kňaza nad domom Božím, pristupujme s pravdivým srdcom v plnej istote viery majúc pokropené srdcia a tak očistené od zlého svedomia a telo umyté čistou vodou." A *"držme sa vyznania nádeje neochvejne, lebo je verný Ten, ktorý zaslúbil"* (Žid 10,19-23).

Zoznam biblických citátov

1 Moj 15,8-18	9	Jer 22,19	15
1 Moj 6,3.....	17	Jer 34,18.10	9
2 Moj	29	Ez 21,25-27	3
2 Moj 25,30.....	26	Dan 2.....	35
2 Moj 25,40.....	26	Dan 2,34.35.44.45.....	32
2 Moj 25,8.....	22	Dan 7.....	30,31,32,35
2 Moj 27,8.....	26	Dan 7,7	30
2 Moj 29,43-46.....	22	Dan 7,8	30
2 Moj 33,15.16.....	26	Dan 7,9	32
3 Moj	9,29	Dan 7,10	4,30
3 Moj 16, 29-34.....	37	Dan 7,11	30
3 Moj 16,15-19.....	37	Dan 7,13.14	4
3 Moj 16,2-34	23	Dan 7,18.....	4
3 Moj 23,27-32.....	37	Dan 7,21.22	30
3 Moj 25,24-28; 47-49.....	9	Dan 7,24.25	30
3 Moj 26,11.12.....	22,25	Dan 8.....	32
3 Moj 4,35.....	23	Dan 8,9	31
3 Moj 4,6.7.....	23	Dan 8,10	32
3 Moj, 1-5	23	Dan 8,11.12	32
4 Moj 28.....	33	Dan 8,11.13	32,33
4 Moj 29.....	33	Dan 8,11.25	32
5 Moj 18,18.19.....	3	Dan 8,11-13.....	33
5 Moj 21,23.....	11	Dan 8,13.14	35
Rút 2,20; 3,9.12.13; 4,1-14.....	9	Dan 8,14	37
1 Sam 4,10-22	23	Dan 8,22.24	31
2 Sam 11,2	15	Dan 8,23	32
2 Sam 7,6.7	25	Dan 8,24.25	32
2 Kr 21,11	15	Dan 8,27	35
Ezdr 7	36	Dan 9,1.22	35
Ž 2,6	3	Dan 9,23	36
Ž 22,1-22	18	Dan 9,24	36,38
Ž 31,1-5	18	Dan 9,24-28.....	37
Ž 51,5.....	15	Dan 9,25-27.....	36
Ž 71,1-20	18	Dan 9,26	37
Ž 77,14.....	29	Dan 9,26.27	32
Ž 137,1-6.....	25	Dan 9,27	36
Iz 1,4.....	17	Dan 9,26.27	33
Iz 1,10-18.....	24	Dan 11,31	32,33
Iz 24,5.6.....	11	Dan 12,11	32,33
Iz 53,4.....	10	Hoz 9,17.....	25
Iz 53,6.....	14,17	Ámos 5,21-24	24
Iz 53,11.....	18	Zach 5,1-4	10,17
Jer 7,1-7	25	Zach 5,4.....	10
Jer 7,4	24	Zach 6,12.13	3
Jer 7,8-16	24	Mt 3,13-17.....	36
Jer 7,12	23	Mt 5,48.....	27
Jer 9,1-3	24	Mt 8,17.....	10

Mt 21,12.13.....	25	Ef 3,16-19.....	23
Mt 21,43	38	Ef 3,3.5.9.....	35
Mt 23,13-32	25	Ef 4,7.8.11-13.....	40
Mt 23,37.38.....	38	Ef 4,8.12.13	27
Mt 24,15	32,33	Ef 5,27.....	42
Mt 27,51	36	Fil 2,5-7.....	10
Mk 7,9-11	36	Fil 2,5-8.....	16
Lk 1,32.33.....	4	Fil 2,7	17
Lk 19,10.....	18	Kol 1,26-29.....	35
J 1,1.14	17	1 Tes 4,3.....	27
J 1,1-14	8	2 Tes.....	33
J 1,14	14,17	2 Tes 1,10.....	42
J 2,19-21	25	2 Tes 1,7-10.....	38
J 3,6	17	2 Tes 2,3-5.....	32
J 5,30	10,18	2 Tes 2,5.....	32
J 15,5	18	1 Tm 2,14	12
J 18,28	25	Žid 1,1	6
J 19,11	31	Žid 1,2	6
Sk 3,19-21.....	40	Žid 1,3	6
Sk 3,19-23.....	3	Žid 1,4	6
Sk 8,4.....	36	Žid 1,5	6
Sk 11,19.....	36	Žid 1,6	6
Sk 17,1-3.....	32	Žid 1,7.8	6
Rim 3,19	17	Žid 1,9	6
Rim 3,19.23	10	Žid 1,10-12	7
Rim 5,8-11	23	Žid 1,13.14	7
Rim 5,12	7	Žid 2,5-9.....	7
Rim 6,6	17	Žid 2,9	8
Rim 6,14	10	Žid 2,10	9,20
Rim 7,14	17	Žid 2,11	8,9
Rim 8,3	14,15,16	Žid 2,13	18
Rim 8,3.4	16	Žid 2,14	9,12,14,17
Rim 8,8-10.....	17	Žid 2,14.15	9
Rim 16,25.26.....	34	Žid 2,16.17	9
1 Kor 3,16.17	25	Žid 2,17	5,19
1 Kor 15,45.....	17	Žid 2,17.18	16,19
1 Kor 15,56.....	11	Žid 2,18	10
2 Kor 5,21	17	Žid 3,1	5
2 Kor 6,16.....	25	Žid 3,17-19	23
2 Kor 6,16-18.....	26	Žid 3,22-6.....	19
2 Kor 7,1	26	Žid 4,14	20
Gal 1,4	23	Žid 4,15	10,19
Gal 3,10	17	Žid 5,1.2	20
Gal 3,13	11,17	Žid 5,4-10.....	20
Gal 3,13.14.....	41	Žid 5,9.10	26
Gal 3,14	11	Žid 6,1	26
Gal 4,4	10,12,14,16,17	Žid 7,1.2	3
Gal 4,4.5	11	Žid 7,5. 9.....	9
Ef 2,12-16.....	23	Žid 7,11	26
Ef 2,14.15	16	Žid 7,16.....	20

Žid 7,19.....	26	Žid 10,19-23	29,42
Žid 7,21.22.....	20	Žid 12,18.19.22-24	29
Žid 7,23.24.....	20	Žid 12,25	29
Žid 7,25.....	10,20	Žid 13,20.21	27
Žid 7,26-28	20	2 Pt 1,4	17
Žid 8,1.....	5	2 Pt 3,10-12	11
Žid 8,1.2.....	21,22,42	1 J 3,1	17
Žid 8,2.....	41	Zj 1,13	22,29
Žid 8,4.....	3,34	Zj 4,5	22
Žid 8,4.5.....	22	Zj 5,6.....	29
Žid 8,5.....	26	Zj 8,2-4.....	22
Žid 9	21	Zj 10,5-7.....	35
Žid 9,2-8	23	Zj 10,7	34,35,37
Žid 9,2-12	21	Zj 11,19	22
Žid 9,9.....	26	Zj 13,3.4	34
Žid 9,11.12.....	26	Zj 14,12.....	19
Žid 9,13-14	27	Zj 15,5-8.....	22
Žid 9,23.24.....	22,26	Zj 16,1	22
Žid 10,1-4	27	Zj 20,6.....	4,29
Žid 10,5-9	27	Zj 21,22	29
Žid 10,10.....	28	Zj 22,5	4
Žid 10,11-14.....	28		
Žid 10,15-18.....	28		

OBSAH:

Úvod.....	3
1. Taký veľkňaz	5
2. Kristus ako Boh	6
3. Kristus ako človek.....	7
4. Stal sa účastným toho istého	8
5. Narodený pod zákonom.....	10
6. Narodený zo ženy	12
7. Zákon dedičnosti.....	14
8. Vo všetkom podobný	16
9. Ďalšie spôsobilosti nášho Veľkňaza.....	19
10. Zhrnutie	20
11. Aby som býval medzi nimi	22
12. Dokonalosť.....	26
13. Priestupok a ohavnosť pustošenia.....	29
14. Čas dokonania Božieho tajomstva.....	34
15. Očistenie svätyne	37
16. Časy rozvlaženia	39
17. Záver	41
Zoznam biblických citátov	43

Alonzo Trevor Jones bol v roku 1888 poslaný ako posol na konferenciu v Minneapolise. V predkladanej štúdii predstavuje Krista, nášho Spasiteľa, v troch úradoch: ako proroka, kňaza a kráľa. Sústreďuje sa na Toho, ktorý vzal naše padlé, hriešne telo, zomrel na kríži, vstal z mŕtvych, vystúpil na nebesia a sedí po pravici nebeského trónu ako Veľkňaz. Zámerom Jeho služby je „*pripraviť si slávnú cirkev, bez poškvŕny a vrásky, ani ničoho podobného*“, ale „*svätú a bezúhonnú*“.

